

1 SVJEDOK: [simultani prevod] Dobro jutro.

2 P: Kada smo prekinuli sa radom juče, govorili ste o muškarcima koji su
3 ulazili u autobuse u strahu. Rekli ste da ste vidjeli da su morali da odbace sve
4 svoje lične stvari. Da li se sjećate da li je to uključivalo i njihove isprave?
5 I, oprostite ako Vas ovo... ako sam Vas ovo već pitao?

6 O: Časni Sude, sve su morali da ostave što su imali. A i to je
7 uključivalo i njihove isprave, njihove lične karte, novac koji su imali u
8 džepovima, u novčanicima, sve što je bilo u novčanicima i takođe i ručnu
9 prtljagu koju su nosili sa sobom, u kojoj su bile njihova... možda njihova
10 odjeća i lične stvari.

11 P: Juče ste rekli da ste prepoznali barem jednu osobu s kojom ste se
12 poznavali iz vremena koje ste proveli u Srebrenici.

13 Pukovniče, kada su ti muškarci strpani u te autobuse, da li ste bili u
14 mogućnosti da zabilježite njihov identitet?

15 O: Jesam, časni Sude. Pokušao sam da zabilježim što god sam mogao kada je
16 reč o njihovom identitetu i u jednom trenutku sam im mogao reći da izvikuju
17 svoja imena kako bih mogao da ih upišem dok idu prema autobusima, ali bojao sam
18 se da neka od tih imena neću moći da zapišem kako treba, iako su to vikali. Ali
19 to je bio moj pokušaj da zabilježim... da barem oni koji su ušli unutra, u te
20 autobuse, da neko zna ko su oni bili, ali nisam završio taj postupak.

21 P: Molim Vas, dokument 512, po spisku 65ter.

22 Ovdje možemo vidjeti da je ovo dnevni izvještaj o situaciji iz komande
23 Vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija u Tuzli. U komandu, odnosno, iz štaba UNMO-
24 a u Sarajevu, u komandu u Sarajevu i Zagreb, od 12. jula.

25 Da li je to tačno?

26

27

28

29

30

1 O: Tačno je.

2 P: Molim da pogledamo stranicu 4 na engleskom, odnosno stranicu 5 na
3 B/H/S-u.

4 Molim Vas, pogledajte paragraf 1 za trenutak, pukovniče.

5 O: U redu.

6 P: Ovdje se pominje, u drugoj rečenici: "Vojni posmatrači UN-a
7 procjenjuju da ima oko 10.000 ljudi u - i oko 20.000 izvan kruga."

8 Kada u ovom izvještaju piše da je 10.000 ljudi bilo unutar kruga, šta to
9 znači?

10 O: Časni Sude, to je značilo da u to vrijeme, broj izbjeglica - ako
11 možemo uopšte da koristimo tu riječ - jer to nisu bile izbjeglice u normalnom
12 smještaju - unutar baze, kruga, Holandskog bataljona, unutar tog glavnog kruga,
13 odnosno hale, je bilo oko 5.000 ili nešto malo više od 5.000, a oni koji su bili
14 okolo - bilo ih takođe oko 4.000-5.000. I zato smo mi došli do te cifre od oko
15 10.000. I, za vašu informaciju, način na koji smo mi došli do tog podatka je da
16 kada su se ti ljudi skupljali unutar kruga, mogli su se vidjeti grupice od oko
17 50-60 ljudi. Mogli smo izbrojati te grupice i doći do jednog približnog broja
18 jer mi nismo fizički prebrojali ljude tamo. Ali, prema načinu na koji smo mi
19 analizirali cijelu tu situaciju, broj ljudi unutar kruga je bio oko 10.000.

20 P: Nešto dalje, u paragrafu 2, pukovniče, pominju se pacijenti kojih ima
21 više od 80. Da li znate odakle je došlo tih 80 pacijenata?

22 O: Časni Sude, neki od tih pacijenata su bili upućeni u bazu Holandskog
23
24
25
26
27
28
29
30

1 bataljona jer je tamo bila bolnica Ljekara bez granica, a drugi su sami došli
2 jer su bili bolesni, osjećali su se loše ili su bili ranjeni. I zato smo mi
3 zabilježili 80 pacijenata unutar kruga.

4 P: Da li se sjećate šta se desilo s pacijentima koji su liječeni u
5 bolnici u Srebrenici?

6 O: Časni Sude, u Srebrenici su imali samo jednog ljekara u bolnici i
7 postojala su ograničenja kada je riječ o liječenju. Oni nisu imali pravo
8 hirurško odeljenje i ljudi su pomagali koliko su mogli, ali jednostavno,
9 liječenje nije bilo tako dobro... briga o pacijentima nije bila tako dobra kao
10 što je bila u Holandskom bataljonu zato što su oni imali objekte za to.

11 P: Da li se sjećate da li su pacijenti koji su liječeni u bolnici u
12 Srebrenici tokom napada bili prebacivani negdje i gdje?

13 O: Časni Sude, jesu. Prebačeni su u bazu Holandskog bataljona i ustvari,
14 ja sam bio u tom timu koji je doveo posljednje pacijente u tu bolnicu Holandskog
15 bataljona - doveo ih iz bolnice u Srebrenici. Takođe, bilo je i nekih pacijenata
16 koji su odvedeni direktno u bratunačku bolnicu, zajedno i sa nekim pacijentima
17 iz baze Holandskog bataljona, ali to je bilo kasnije.

18 P: Da li se sjećate koliko pacijenata je približno prebačeno iz
19 srebreničke bolnice u bazu Holandskog bataljona?

20 O: Časni Sude, ne mogu da se sjetim tačno podatka - samo da je u
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 posljednjoj grupi bilo oko šest i ja sam lično u tome učestvovao. Angažovao sam
2 se da se izvedu iz srebreničke bolnice i prebace u bazu Holandskog bataljona.
3 Mislim da je to bila posljednja grupa.

4 P: Molim da sada pogledamo dno stranice na engleskom, a to je dno
5 stranice 6 u verziji na B/H/S-u. Tu se pominje:

6 "Morali smo da rastavimo, rasklopimo stanicu pošto je Vojska Republike
7 Srpske na ulicama Potočara i dalje se širi svoje položaje /sic/ u blizini baze
8 Holandskog bataljona."

9 Na kakvu stanicu mislite?

10 O: Pa to je ustvari stanica za komunikaciju, centar veze Vojnih
11 posmatrača Ujedinjenih nacija. Mi smo... Nakon što smo mi ušli u bazu Holandskog
12 bataljona, mi smo, u jednom kontejneru van glavne zgrade, uspostavili taj centar
13 veze. Međutim, pošto su oni dolazili sa svih strana, bojali smo se da će uzeti
14 našu opremu, naša sredstva veze ili da će se... da će takođe ometati našu
15 komunikaciju i zato smo morali da rasklopimo taj cijeli centar veze i da ga
16 unesemo u glavnu zgradu Holandskog bataljona jer je bilo nešto malo sigurnije,
17 malo bezbjednije, nego što je bilo vani u tom kontejneru, gdje svakako nije bilo
18 tako bezbjedno kao unutra.

19 P: Pukovniče, s obzirom na nivo aktivnosti o kojima ste svjedočili, u
20 kojima ste Vi učestvovali, a svjedočili ste o tome posljednjih nekoliko dana -
21 ko je provodio najviše vremena u tom centru veze? Koje ljudstvo?

22 O: Pa, mi smo se izmjenjivali, časni Sude - nas trojica. To je: ja,
23 major Tetteh i major Andre De Haan. Mi smo se, dakle, izmjenjivali. Neko bi bio
24 tamo, drugi bi bili vani, ili neko je bio sa izbjeglicama u glavnoj dvorani, a

25

26

27

28

29

30

1 drugi su bili vani u bazi gdje su bile te grupice - van baze - i neko je bio na
2 ulicama. Dakle, mi smo se razbijali. Bili smo na svim mjestima. Dakle, bilo ko
3 od nas je mogao biti u tom centru veze u jednom trenutku.

4 P: A sada da govorimo o 13. julu, pukovniče. Da li ste bili u situaciji
5 da vodite istragu o nekom konkretnom mjestu u Potočarima tog dana.

6 O: Časni Sude, 13. jula, dobili smo izvještaj od nekih vojnika
7 Holandskog bataljona da ima civila, Muslimana, koji su odvedeni iza određene
8 zgrade. A kad god su odvođeni iza te zgrade, nikad se nisu vraćali. I u tom
9 procesu su čuli neku pucnjavu. I to je bilo ispaljivanje pojedinačnih metaka. I
10 to je bio razlog zašto smo mi krenuli u tu istragu - to što su nam rekli, tako
11 da sam ja odlučio da odem tamo da to provjerim i kada sam prvi put pokušao da to
12 uradim, vojnici, bosanski Srbi, su mi rekli da ne mogu tamo ići, da ne mogu da
13 prođem, ne mogu tamo da uđem. Ali, ja sam kasnije insistirao i uspio sam da
14 prođem nešto dalje i vidio sam neke muškarce, Muslimane koji su tamo odvedeni.
15 Bio sam očevidac kada je jedan od njih odveden, ali su me spriječili da idem
16 dalje. Čak su mi rekli da ako pokušam da idem dalje - da će me ubiti. Tako da
17 nisam imao nikakvog izbora već da se vratim.

18 I čuo sam pucanj kako sam se vraćao. Dakle, nisam ostao dovoljno dugo da
19 vidim da li je ta osoba izašla ili nije izašla, ali sam sasvim sigurno čuo
20 pucanj.

21 P: Kada je riječ o toj zgradi koju ste vidjeli, u kojoj su bili
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 skupljeni Muslimani muškarci, ako nju koristimo kao objekat orijentacije, možete
2 li nam opisati gdje se približno nalazi to mjesto koje ste upravo sada opisali?

3 O: Časni Sude, ta zgrada nije bila daleko od baze Holandskog bataljona.
4 Bila je malo u pravcu Srebrenice, kada se ide od Potočara prema Srebrenici;
5 negdje između baze Holandskog bataljona i mjesta gdje su se okupljali Muslimani
6 van tvornice. Negdje tu - ne mogu Vam precizno sada reći, ali bilo je negdje tu.

7 P: Pukovniče, da li ste Vi, u jednom trenutku, 13. jula otišli iz
8 Potočara?

9 O: Mislim da sam otišao iz Potočara, ali ne mogu se stvarno sjetiti. Ne
10 mogu se precizno sjetiti. Nisam sasvim siguran.

11 P: Da li se sjećate da ste u jednom trenutku otišli u Srebrenicu u tih
12 par dana nakon što je počelo prebacivanje civilnog stanovništva?

13 O: Sjećam se, časni Sude, sjećam se da smo u jednom trenutku... To je
14 bilo tada kad smo išli po te ranjenike, sa jednom gospođom iz Ljekara bez
15 granica i, u tom procesu, vidjeli smo ono što su nam već ranije rekli - da je
16 granatirana baza čete Bravo. I ja sam zaista i vidio krater, mjesto na kojem je
17 pao projektil i mi smo prošli. Nismo imali vremena da analiziramo krater, ali
18 vidio sam krv svugdje okolo. Tada smo mi otišli u Srebrenicu i mislim da je to
19 bilo tada kada smo išli ili po bolesnike jer je bila jedna gospođa koja je
20 odbijala da napusti to mjesto, a mi smo je ubjedili. Mislim da je to bilo tada

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 kada smo pokušali da odemo posljednji put po pacijente, po bolesnike.

2 P: U redu. Dozvolite da Vam postavim još par pitanja o toj situaciji. Na
3 putu do Srebrenice, da li ima nešto što Vam se urezalo u sjećanje - kada je
4 riječ o tom odlasku u Srebrenicu?

5 O: Časni Sude, ne sjećam se.

6 P: U redu.

7 Možete li ponovo opisati koja je bila svrha tog odlaska u Srebrenicu -
8 koliko se Vi možete toga sjetiti - zašto je od Vas traženo da odete tamo?

9 O: Časni Sude, padaju mi na pamet dva pitanja. Jedno su ti bolesnici
10 koji su ostavljeni u bolesnici, a drugo je sastanak koji smo trebali da održimo.
11 Mislim da je taj sastanak sazvao pukovnik Karremans, da bismo razgovarali sa
12 predstavnicima Bosne i Hercegovine. Ne znam koja je od te dvije svrhe bila mog
13 putovanja, ali mislim da je riječ o sastanku koji je sazvao pukovnik Karremans,
14 sastanku sa muslimanskim vođama tamo.

15 P: U redu. Možete li opisati Pretresnom vijeću šta ste uradili kada ste
16 stigli u bolnicu u Srebrenici tog dana?

17 O: Časni Sude, kada sam stigao u bolnicu, prva stvar koju sam primijetio
18 je bila da je tu bila strašna zbrka. Niko nije vodio računa o bolesnicima, a
19 vojnici, bosanski Srbi, su bili svuda i pljačkali su. Uzimali su što god su
20 mogli. Bolesnici nisu znali šta će se desiti s njima i bilo im je čak svejedno.
21 Bili su stari i činilo se da ne znaju šta se dešava i šta može uopšte da se

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 uradi u toj situaciji. Ali vojnici tamo su insistirali da se ti ljudi odvedu iz
2 bolnice. Rekli su ako ih mi ne odvedemo, oni ću ih ustrijeliti. Ubit će ih. I
3 bili su neprijateljski nastrojeni. To su nam rekli. I mi smo morali da odemo da
4 ih odvedemo. Inače bi ih eliminisali. Likvidirali bi ih. I mislim da je
5 situacija bila takva.

6 P: Da li ste se vratili u Potočare tog dana?

7 O: Da, časni Sude, jesam.

8 P: Da li se sjećate da li ste vidjeli majora Nikolića u Potočarima 13.
9 jula?

10 O: Da, časni Sude, bio je tamo.

11 P: Šta je radio?

12 O: Major Nikolić je došao uglavnom da provjeri ko su ljudi koji su u
13 bazi Holandskog bataljona. Njegov glavni razlog je bio da provjeri da li tu ima
14 muslimanskih vojnika i, ako ima, kako su došli tamo, da li su naoružani, i ako
15 su ranjeni, kakve povrede imaju i gdje su povrijeđeni. Dakle, sve te stvari. To
16 je ono što je on želio da potvrdi, odnosno, barem da potvrdi da li tu ima
17 vojnika i kako su došli tamo.

18 P: Da li znate da li je major Nikolić bio sam u tom procesu?

19 O: Časni Sude, dobro se sjećam. Major Nikolić nije bio sam. Bio je sa
20 pukovnikom Vukovićem i još jednim pukovnikom - pukovnikom Andrićem... /u
21 engleskom transkriptu: "Drcic"/

22 PREVODILAC: Prevodioc nije siguran u izgovor imena.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 ... i bilo je još nekih, ali ovih se dobro sjećam.

2 P: U redu. Da pogledamo onda dokument koji je po spisku 65ter; nosi broj
3 514.

4 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Molim Vas, provjerite da li je "pukovnik
5 Andrić" pravo ime.

6 G. THAYER: [simultani prevod] Hvala, časni Sude. Upravo sam primjetio.

7 Gospodine, u transkriptu piše da ste Vi rekli da je major Nikolić bio sa
8 majorom... pukovnikom Vukovićem i pukovnikom Andrićem. Da li je to tačno ili
9 nije? "Andrić" - da li je to tačno ime?

10 O: Nije tačno. Nije pukovnik Andrić već pukovnik Dričić. Mogu da Vam
11 kažem slovo po slovo ako je potrebno.

12 G. THAYER: [simultani prevod] Da, molim Vas, izvolite.

13 SVJEDOK: [simultani prevod] Mislim da se to pisalo D-R-I-Č-I-Ć. Mislim
14 da je tako.

15 G. THAYER: [simultani prevod] Hvala, časni Sude, što ste nam ukazali na
16 to.

17 P: Gospodine, vidite li taj dokument pred Vama?

18 O: Da.

19 P: Ovo je izvještaj o situaciji...

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Živanoviću...

21 G. ŽIVANOVIĆ: Ispričavam se, ali nisam dobio popis od Tužiteljstva.

22 G. THAYER: [simultani prevod] Ovo jest na popisu. To je 488 i dvaput smo
23 ga označili. Mislim da ćete ga tamo vidjeti. Na popisu i pod brojem 514.

24

25

26

27

28

29

30

1 Desi se nekad da stavimo isti dokument pod dva različita broja.

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Nastavimo.

3 G. THAYER: [simultani prevod] Gledamo, dakle, *update* izvještaja o
4 situaciji u 8 sati, 13. jula. Želio bih Vam skrenuti pažnju na dvije stvari. U
5 samom dnu ovog izvještaja stoji:

6 "Pokušavamo da obavimo istragu oko glasina da su Srbi pobili nekoliko
7 muškaraca koje su jučer izveli iz mase ljudi."

8 Na što se ovdje misli?

9 O: Časni Sude, ovo je nešto na što sam Vas upućivao ranije, a to je da
10 je bilo ljudi, muškaraca, koji su izvedeni iz grupe ljudi i zatim odvedeni iza
11 neke zgrade i koji se više nikada nisu vratili. To su ti ljudi o kojima se ovdje
12 govori.

13 P: U potpisu stoji "Vođa tima TA" , a u stvari... piše u stvari "TL" na
14 engleskom. Šta to znači?

15 O: To znači "vođa tima". U ovom slučaju je to bio Andrej De Haan.

16 P: Molim da pogledamo dokument 515, po popisu 65ter; postoji isti
17 dokument pod brojem 489.

18 Pukovniče, želio bih Vam skrenuti pažnju na ovaj dio gdje stoji tko
19 šalje i kome. Datum je 13. jula, sat: 11h. Znači, ponovno imamo *update*
20 situacijskog izvještaja od... Dakle, pošiljalatelj je "TA", a primatelj je "TX".
21 Šta to znači?

22 O: "To", odnosno "TX" označava drugi tim. Ne sjećam se koji je to tim

23

24

25

26

27

28

29

30

1 bio, ali to je bila šifra za jedan drugi tim i dakako "Tango Alpha", dakle, "TA"
2 je bio, kao što znate, tim Srebrenica. U ovom slučaju, desilo bi se da ponekad
3 šaljete situacijski izvještaj u svoj štab, a zatim zbog problema u sistemu veza,
4 on ne dođe do destinacije. Možete čak pokušati još jednom i ako ponovno ne
5 prođe, onda ćete ga pokušati poslati preko sjedišta jednog drugog tima koji će
6 to možda moći učiniti i proslijediti do samog sjedišta. I to bi se, inače,
7 obično i dešavalo.

8 P: Dakle, pogledajmo paragraf 4(a) u kojem stoji:

9 "Broj dosad otišlih izbjeglica je oko 10.000."

10 Sjećate li se kako se došlo do te brojke?

11 O: To je bilo u skladu sa brojem autobusa koji su odlazili. Mi smo
12 računali kapacitete autobusa, njihov broj i došli zatim do broja od otprilike
13 10.000 ljudi koji su u toj fazi već bili otišli.

14 P: Prije nego što se ostavimo ovog dokumenta, imam još nekoliko pitanja.
15 Pogledajmo 6. pasus na obje verzije. Gledat ćemo pasus 6 i 7. U šestom pasusu
16 spominje se da je rođeno 50 beba; da je jedna žena umrla i sahranjena je u
17 krugu, a jedna žena i jedna beba su umrle u konvoju za Tuzlu. Da li ste Vi imali
18 saznanja o bilo kojem od tih događaja?

19 O: Da. Ono što sam svakako znao je da je tamo rođeno 50 beba. Uglavnom
20 su pri tome pomagale žene Nizozemskog bataljona. One su pomagale pri porodima, a
21 ostalo su, dakako, činili sami Muslimani. I ja sam bio očevidac nečeg od toga.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 U najmanju ruku, mogu reći da sam vidio te bebe odmah po porodu.

2 E sad, kada je riječ o ovoj ženi koja je umrla u krugu baze, u bazi - mi
3 smo bili tamo - ona je iznesena i sahranjena iza tvornice. Ne sjećam se točno,
4 ali tamo negdje. Barem znam dakle, za tu situaciju.

5 P: Imam još jedno nastavno pitanje. Da li se možda sjećate da je
6 sahranjena u krugu baze Nizozemskog bataljona ili možda negdje izvan kruga?

7 O: Znam da je sahranjena iza tvornice, ali ne mogu se sasvim jasno
8 sjetiti da li je to bilo u krugu baze ili izvan kruga. U to nisam siguran.

9 P: Kada spominjete tvornicu, Vi u stvari mislite na onu glavnu zgradu u
10 krugu Nizozemske baze, Nizozemskog bataljona koja je prethodno bila tvornica
11 akumulatora, zar ne?

12 O: Tako je. Da, na to mislim.

13 P: Nastavite, ja sam Vas prekinuo.

14 O: Ova žena i dijete koji su umrli - za to smo saznali od grupe
15 pripadnika Nizozemskog bataljona koji su bili u pratnji tog konvoja prema... van
16 Srebrenice. Oni su bili ti koji su nam rekli da su jedna žena i jedna beba
17 umrli.

18 P: Pogledajmo sljedeći pasus - sedmi. Stoji ovdje da je pukovnik
19 Aćamović, specijalni predstavnik generala Mladića, koji se od sada brine za
20 operaciju... Tko je pukovnik Aćamović? Da li ste se s njime već sreli i na šta
21 se ovdje točno misli?

22 O: Časni Sude, ja sam tu osobu sretao ranije. On je bio prisutan u
23 većini slučajeva i predstavljen je kao osoba koju je general Mladić postavio i
24 koji je trebao "preuzeti sve operacije unutar enklave".

25

26

27

28

29

30

1 On je, dakle, preuzimao zaduženje za operaciju od generala Mladića. Bio
2 je, dakle, posebni predstavnik generala.

3 P: I da li se sjećate, možda, kakvih konkretnih aktivnosti u koje je
4 pukovnik Aćamović bio uključen u tom periodu?

5 O: Pa, časni Sude, cijeli proces evakuacije obavljen je u njegovom
6 prisustvu. Osim toga, bilo je još tih perifernih stvari koje su se dešavale. Na
7 primjer, odvođenje muškaraca iza zgrade gdje su zatim... gdje je u njih
8 pucano... gdje su ubijani... sve se to događalo dok je on bio zadužen za
9 situaciju, kao i cijeli proces, sve dok mi nismo otišli iz enklave... On je bio
10 - glavni. Bilo je, dakle, mnogo stvari koje su se dešavale. Neke od tih sam Vam
11 ispričao i očito, dakako, odvajanje muškaraca od žena. On je još uvijek bio tamo
12 i bio je glavni.

13 P: Pogledajmo dokument broj 516 po pravilu 65ter.

14 Dakle, opet... Radi se o izvještaju o situaciji i ovdje stoji odgovor na
15 Vaše pitanje. I tu je datum, dakle... dakle sat je 17.15h, 13. juli. Da li to
16 vidite?

17 O: Da.

18 P: E sad, pogledajmo paragraf 2(c) gdje stoji:

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 "Pukovnik Aćamović je oficir za pozadinu iz štaba generala Mladića.
2 Izgleda kao razumna osoba i ima otprilike 50 godina. Razgovori s njim su bili
3 prilično prijateljski, s razumijevanjem. Oprostite, ali nemamo više ništa o
4 njemu."

5 PREVODILAC: Kraj citata.

6 G. THAYER: [simultani prevod] Da li znate tko je bio izvor ovih
7 informacija, ovih saznanja, gospodine?

8 SVJEDOK: [simultani prevod] Ja se sjećam da sam razgovarao sa čovjekom
9 koji mi se predstavio kao pravnik. On je taj koji mi je rekao da je pukovnik
10 Aćamović u stvari oficir za pozadinu u štabu generala Mladića. Mi smo te
11 informacije primali i od ljudi s kojima smo obično bili u kontaktu. Odnosno,
12 mislim na majora Nikolića, gospodina Petra i još smo imali barem nekoliko izvora
13 koji su nam davali informacije. I zato smo svakako imali razloga vjerovati da on
14 jeste oficir za pozadinu.

15 G. THAYER: [simultani prevod]: Pogledajmo dokument 517 po pravilu 65ter.

16 P: Gledamo izvještaj o situaciji. Datum: 13. juli. Sat: 20.45.

17 Pogledajte prvi pasus gdje stoji:

18 "Otišle su sve izbjeglice. Izbjeglice su napustile i krug baze." Dvije
19 rečenice dalje, kaže se:

20 "Patrola UNMO je otpratila MSF, dakle, Liječnike bez granica da spase
21 šest starica iz bolnice i psihijatrijske klinike u gradu Srebrenica."

22 Na što se ovdje misli?

23 O: Misli se na stanje na terenu kakvo je vladalo u to vrijeme. U krugu
24 baze Nizozemskog bataljona ostalo ih je samo 59. To su bili pacijenti i čekali

25

26

27

28

29

30

1 su prijevoz. Naime, mi sad gledamo situaciju u kontekstu toga da ste ovdje imali
2 oko 10.000 ljudi, a sada vam ih je ostalo samo 59. Dakle, promjena je prilična.
3 Ovih 6 koji su bili na Odjelu psihijatrije u bolnici u Srebrenici su oni koje
4 smo mi otišli pokupiti sa timom Liječnika bez granica.

5 P: Ako pogledamo dalje tekst ovog dokumenta, vidite gdje počinje 2.
6 paragraf?

7 O: Da.

8 P: Tu stoji:

9 "Konvoj UNHCR-a je došao kad su zadnji izbjeglice izašle. Kako dobro
10 isplanirano vrijeme."

11 Na što se ovdje misli pukovniče?

12 O: Časni Sude, ovdje se misli na to da je konvoj UNHCR-a trebao doći
13 ranije kako bi pokupio ljude koji su tamo bili, ali desilo se, u stvari, da je
14 došao upravo kad su odlazile posljednje izbjeglice. Dakle, ovo je rečeno
15 cinično. Misli se, u stvari, da je njihov *timing* mogao biti i malo bolji. Zašto
16 nisu došli malo ranije da su barem pomogli izbjeglicama prije nego što su
17 otišli? Jer u suštini, to je i bila njihova svrha.

18 P: Pogledajte dalje ovaj paragraf, pukovniče.

19 U njemu se opisuje... opisuju se uvjeti u krugu baze, zar ne?

20 O: Da.

21 P: Pogledajmo treći paragraf. Tu stoji:

22 "Suze su nam bile u očima dok smo gledale očajne izbjeglice, bez
23 sigurnosti u budućnost koji su nas gledali i od nas tražili pomoć koju im nismo
24 mogli pružiti.

25

26

27

28

29

30

1 Doista smo izgubili i enklavu i razum. Veoma nam je žao što nismo mogli
2 učiniti više. U ovoj situaciji ostaju nam samo pozdravi."

3 Sjećate li se, pukovniče, tko je ovo napisao?

4 O: Svakako je napisao netko iz tima, dakle, netko od nas. Mi smo ti koji
5 smo to pisali, ali ove konkretno riječi napisao je major De Haan. Iako se radi,
6 dakako, o nama kao o timu. Ovdje se u stvari objašnjava, objašnjavaju se
7 osjećaji koji su nas nadvladali u tom trenutku. Naime, vidite te ljude,
8 izbjeglice, ljude koji su došli do vas tražeći od vas da im zajamčite sigurnost,
9 ljudi koji su s vama boravili neka tri - otprilike - mjeseca, ljudi koji su
10 mislili da ste vi jedini izvor njihove sigurnosti i bezbjednosti. Ljudi koji su
11 mislili da vi imate neke mogućnosti i snage da im zajamčite tu sigurnost, a koji
12 su sad ostavljeni sami, prepušteni sami sebi. Prepušteni su vojsci bosanskih
13 Srba, da ih zlostavlja, da ih tjera odatle gdje su oni tvrdili da im je mjesto.
14 Koliko su oni znali, to je bilo njihovo mjesto. Njima je bilo mjesto tamo.
15 Dakle, mogli ste vidjeti, mogli ste shvatiti kako se osjećaju ljudi koji su vam
16 vjerovali da ćete im pružiti sigurnost, da ćete im to moći osigurati iz
17 različitih razloga i očaj je bio posvuda prisutan - čak i na našoj strani. Bili
18 smo očajni. Mislili smo: "Pa zašto smo... u čemu smo mi to bili neuspješni,
19 zašto nismo bili u stanju obuzdati tu situaciju. Časni Sude, kad kažem 'mi' u
20 stvari mislim na cijeli sistem UN-a. Kako to da nismo mogli osigurati sigurnost
21 toj enklavi koja se u stvari nazivala 'zaštićenom zonom'?" Dakle, taj osjećaj je
22 bio prisutan kao i spoznaja da je ovo u stvari kraj, jer su upravo posljednje
23 osobe trebale napustiti enklavu.

24

25

26

27

28

29

30

1 I, dakako da je sve to moglo navesti čovjeka da napiše ovakve riječi.
2 Bili smo u stvari malo... nastojali smo biti donekle diplomatski, ali u sličnoj
3 situaciji sigurno biste se i vi tako osjećali. Dakako, sada više nismo u toj
4 situaciji, ali ovo je bio veoma tužan, veoma tužan trenutak za sve nas u
5 enklavi.

6 P: To nas dovodi do 14. jula, pukovniče. Civilno stanovništvo je
7 uklonjeno. Tko je ostao osim pripadnika Nizozemskog bataljona, pripadnika
8 UNPROFOR-a i zaposlenih u UNPROFOR-u?

9 O: Ostali su ranjeni. Ranjeni, zajedno s nama i zaposlenima u UN-u.

10 P: Da li se sjećate što Vas je zaokupljalo ili brinulo u narednih
11 nekoliko dana?

12 O: Jedno od glavnih pitanja bila je naša evakuacija iz enklave. Mislim,
13 dakle, mi kao UNPROFOR. Nizozemski bataljon i mi. I, dakako, s nama su bili
14 bolesni, ranjeni i ljudi koji su radili za nas. Bili smo veoma zabrinuti. Pitali
15 smo se kako ćemo izaći, otići odatle i koliko će to doista biti sigurno. Također
16 nam je naš štab govorio da moramo uvjeriti vojsku bosanskih Srba da nam dopuste
17 da ostanemo na svom mjestu kako bismo promatrali situaciju na tom području, a
18 vojska bosanskih Srba je pružala priličan otpor. Nisu nam željeli dopustiti da
19 ostanemo. No, s obzirom da je naš štab inzistirao da ostanemo kao promatrači, da
20 bismo trebali ostati, mi smo nastojali Srbe uvjeriti u to. Međutim, njihov
21 odgovor je bio "ne, to mi ne možemo dopustiti".

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Osobito kada je postalo jasno da bude li se dozvolilo timu vojnih promatrača UN-
2 a da tamo ostane, da mi smo bili svjesni činjenice da možda neće nas zamijeniti
3 drugi; da nećemo imati još jedan tim. A oni su pak smatrali da ako nas netko
4 zamijeni, da ne bi željeli imati tim ljudi koje ne poznaju. To je, dakle, nas
5 najviše brinulo.

6 G. THAYER: [simultani prevod] Pogledajmo dokument 519 po pravilu 65ter.

7 P: Gledamo izvještaj o situaciji datiran 14. jul, sat 14.20. Pogledajte,
8 molim Vas, 5. paragraf, pukovniče. Postavit ću Vam nekoliko pitanja u vezi sa
9 ranjenima, povrijeđenima i bolesnima koji su opisani u drugom dijelu tog
10 paragrafa koji počinje ovako:

11 "Zbog ovog odgađanja, jedan pacijent koji pati od dijabetesa trenutno se
12 nalazi u veoma lošem stanju." Da li to vidite svjedoče?

13 O: Da.

14 P: Ovdje se opisuju dva pacijenta koja su preminula: jedan pacijent za
15 kojeg su doktori smatrali da će veoma brzo umrijeti, odnosno, da bi mogao
16 umrijeti i jedan ranjeni muslimanski vojnik koji se pokušao objesiti. Da li se
17 Vi osobno sjećate kojeg od ovih pacijenata, gospodine?

18 O: Da, časni Sude.

19 Bolesnici koji su se tamo nalazili - predstavljali su nam najveću brigu.
20 Neki su bili u veoma kritičnom stanju. Oni su nam, dakle, bili glavna briga. S
21 obzirom da je njihovo stanje bilo sve gore, naročito ovih dvoje, svi - a kad
22 kažem "svi" mislim na doktore, na nas kao promatrače i na tim

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Nizozemskog bataljona - svi smo bili zabrinuti. Pogotovo kad je ovo dvoje
2 preminulo, nismo mogli vjerovati da je njihova smrt bila neminovna, odnosno da
3 nismo bili u stanju ih spasiti. Nažalost, nije im bilo spasa. Kada je riječ o
4 dijabetičaru, jednostavno nismo imali odgovarajuće lijekove za njega. Željeli
5 smo da ga se prebaci u bolnicu u Bratunac. Doktori su činili što su mogli kako
6 bi ga održavali na životu, a nadali smo se da će preživjeti.

7 E sad, kada je riječ o ovome koji se pokušao objesiti, to je osoba koju
8 sam ja u stvari i upoznao nakon što su ga pripadnici Nizozemskog bataljona
9 spasili. Naime, on je upravo naumio ubiti se jer je smatrao da - s obzirom da
10 enklava pada u njihove ruke - da će ga pronaći major Nikolić i da će ga
11 definitivno ubiti. Odnosno, ne da će ga major Nikolić ubiti nego da
12 definitivno će oni preuzeti kontrolu i mislio je da je možda najbolje da se
13 ubije. Pokušao je, ali srećom ili nesrećom, nije uspio.

14 P: Da li se sjećate da li ga je u to vrijeme major Nikolić prepoznao kao
15 vojnika? Da li je on to već znao u vrijeme kad je pokušao da se ubije?

16 O: Da, njega je major Nikolić već prepoznao kao jednog od vojnika.

17 P: Pogledajmo sedmi paragraf. Ovdje stoji:

18 "Čuli smo i pucnjavu s područja Bratunca i ponovo trebamo reć da nismo
19 mogli istražiti što se tamo događa jer su muškarci tamo odvedeni posebnim
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 autobusima. Plašimo se najgoreg."

2 I opet "ROM" je ovdje kratica. Što to znači?

3 O: To znači "ograničeno kretanje". A suprotno je, dakako, sloboda
4 kretanja, a to je "FOM".

5 No, u ovom slučaju, mi smo pokušavali reći da smo u Potočarima čuli
6 pucnjavu iz smjera Bratunca - barem ono što smo mogli utvrditi da je taj smjer -
7 jer Bratunac nije baš toliko daleko od Potočara. Znali smo da dolazi iz tog
8 smjera. A s obzirom da su muškarci bili odvedeni u tom smjeru, znate, palo nam
9 je na pamet da se možda nešto s njima događa i to nešto krivo. Ako čujemo
10 pucnjavu, možda ih se upravo ubija. Nismo to mogli potvrditi jer se nismo smjeli
11 kretati na to područje. Naša je dužnost bila da odemo na područje, da to
12 istražimo, da vidimo šta se desi, ali s obzirom da nam je kretanje bilo
13 ograničeno, tamo nismo otišli.

14 P: A možete li opisati tu pucnjavu koju ste čuli?

15 O: Pa, časni Sude, to je prilično teško. Na trenutke ste mogli čuti
16 pucnjeve, a na trenutke biste čuli rafale. Ali, uglavnom se radilo o
17 pojedinačnim pucnjevima.

18 G. THAYER: [simultani prevod]: Pogledajmo dokument 521 po Pravilu 65ter.

19 P: Dakle, radi se o štabu Vojnih promatrača UN-a Tuzla. Izvještaj o
20 situaciji za 15. juli.

21 Pogledajmo treću stranicu i na engleskom i na B/H/S-u. Pogledajmo
22 paragraf (c). Vidite li dio u kojem se kaže da je vojska bosanskih Srba

23

24

25

26

27

28

29

30

1 potvrdila da imaju pod kontrolom određeni broj muškaraca u Bratuncu i Srebrenici
2 i da su izjavili da će muškarce uskoro... civile uskoro pustiti, a da će
3 muškarce, pripadnike vojske BiH zadržati za razmjenu. Da li to vidite?

4 O: Da.

5 P: Da li se sjećate da ste dobili te informacije? Ako se sjećate - od
6 koga ste ih primili?

7 O: Primili smo informaciju preko dva kanala. Dakle, prvo, to mi je rekao
8 pravnik, ili barem oficir koji mi se predstavio kao pravnik, i kad sam ga pitao
9 zašto su muškarce odvajali od žena, rekao mi je da su to radili kako bi muškarce
10 mogli odvojeno prevesti, transportirati. Kasnije, na moje inzistiranje, rekao je
11 da su muškarce odvojili kako bi ih mogli zamijeniti za svoje ratne zarobljenike,
12 ukoliko se utvrdi da među njima ima vojnika. Dakle, da bi ih zamijenili za svoje
13 ljude koji su zarobljeni od strane Muslimana. Dakle, rekao mi je upravo to kao
14 glavni razlog zašto ih drže. Svakako, s njegove strane je to imalo smisla. Ako
15 oni imaju sa svoje strane zarobljenike, onda ih mogu zamijeniti.

16 P: Kada je riječ o ovom konkretnom izvještaju, da li se sjećate od koga
17 je došla ta informacija?

18 O: Ne mogu da kažem odakle je došla, ali mora da je došla možda od nas.
19 Nisam sasvim siguran, ali je moguće. Nisam sasvim siguran.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Ne mislim ko je bio izvor informacije za Tuzlu. Pored ovog oficira za
2 pravna pitanja jer ste rekli da Vam je to, prije svega, rekao oficir za pravna
3 pitanja. Moje pitanje je: 15. jula, ono što se nalazi u ovom izvještaju - da li
4 se sjećate šta je bio izvor informacija ovog konkretnog izvještaja? Vama ili
5 Vašem timu vojnih posmatrača UN-a?

6 O: Ne sjećam se toga.

7 P: U redu.

8 Već ste pominjali napore da se prebace neki ranjenici i povrijeđeni iz
9 Potočara u bolnicu u Bratuncu. Da li se sjećate ko je učestvovao na srpskoj
10 strani, bilo da je reč o civilnoj strani ili Vojsci Republike Srpske? Ko je u
11 tome učestvovao?

12 O: Sa srpske strane, mislim da smo imali majora Nikolića i takođe jednog
13 oficira i službenika koji se bavio civilnim pitanjima. Ne mogu se sjetiti
14 njegovog imena, ali, dakle, bio je on i major Nikolić.

15 P: U redu. Da pogledamo još nekoliko drugih dokumenata.

16 Molim Vas dokument 524 po spisku 65ter.

17 Gledamo ažurirani izvještaj o situaciji u 23 sata, 17. jula, iz tima
18 Srebrenica, u kojem se opisuje jedan drugi tim Vojnih posmatrača UN-a i upućen
19 je TX-u. Molim Vas pogledajte paragraf 2. To je na prvoj stranici u obe verzije.
20 I tu se opisuje drugi sastanak u kome su učestvovali Vojni posmatrači UN-a,
21 zajedno za zamjenikom komandanta Holandskog bataljona i pukovnikom Drčićem. Da
22 li se... I tu takođe su bili Ljekari sa granica /?Ljekari bez granica/ i
23 Međunarodni komitet Crvenog krsta. Da li se sjećate bilo čega sa ovog sastanka i
24 da li se sjećate ko je bio pukovnik Drčić?

25 O: Časni Sude, ovaj sastanak je organizovao zamenik komandanta

26

27

28

29

30

1 Holandskog bataljona tako da bismo mogli da razgovaramo sa predstavnicima vojske
2 bosanskih Srba i da se dogovorimo kako ćemo da se brinemo o ranjenicima i o
3 bolesnicima koji su bili u bazi Holandskog bataljona. Mi smo smatrali da se o
4 njima bolje može brinuti u bratunačkoj bolnici, pa smo htjeli s njima o tome da
5 razgovaramo i da zatražimo da dozvole to prebacivanje ranjenika u bolnicu.

6 Pukovnik Dričić je bio viši oficir tamo i mislim da smo se s njim sreli
7 još dva ili tri puta, ali se zaista ne mogu sjetiti koje je bilo njegovo
8 zaduženje.

9 P: Gospodine, da li je to pukovnik Dričić kojeg ste pominjali ranije
10 tokom Vašeg iskaza i pokušali da njegove ime kažete slovo po slovo?

11 O: Da, tako je, gospodine. To je isti čovek.

12 P: U paragrafu dalje se pominje da treba nazvati profesora Koljevića. Da
13 li znate ko je bio profesor Koljević?

14 O: Zaista se ne mogu sjetiti ko je on bio. Znam da ga je trebalo pozvati
15 jer nam je rečeno "tražimo profesora Koljevića", ali se zaista /sic/ ne znam ko
16 je on. Ne znam ga.

17 P: Da bi bilo jasno za zapisnik - da li se Vi sjećate da li ste se ikada
18 s njim sreli i da li se sjećate ko je on, kakva je bila njegova uloga?

19 O: Ne sećam se da sam se ikada sreo s profesorom Koljevićem i ne znam
20 koja je bila njegova uloga. Samo nam je rečeno da njega treba informisati o tim
21 pitanjima, odnosno da njega treba pozvati.

22 P: U paragrafu 3, pominje se da su Vojni posmatrači Ujedinjenih nacija takođe
23 imali privatni sastanak sa pukovnikom Drčićem o pitanjima toga da tim bude u
24 mogućnosti da ostane u Bratuncu sa punom slobodom kretanja i

25

26

27

28

29

30

1 garantovanjem njihove sigurnosti i bezbjednosti. Pukovnik je izjavio da što se
2 njega tiče, neće biti nikakvih problema. On je čuo vrlo dobre priče o nama, o
3 nama je dobro govorio major Nikolić. Naravno, mora da pokrene to pitanje kod
4 više komande.

5 I onda, ako idemo na sljedeću stranicu, u paragrafu 4 se govori o nečemu
6 drugom, a to je da će se sutra razgovarati o smjeni Holandskog bataljona nakon
7 što pukovnik Drčić dobije naređenje iz više komande.

8 Da li se sjećate tog privatnog sastanka sa pukovnikom Drčićem?

9 O: Sjećam se, časni Sude. Sastanak je imao dvije svrhe: jedan je bio
10 /sic/, kao što sam već ranije rekao, da je zahtjev našeg štaba bio da jedan tim
11 Vojnih posmatrača Ujedinjenih nacija bude prisutan u enklavi. Mi smo tražili da
12 nam daju slobodu kretanja da možemo da se ponašamo kao vojni posmatrači i
13 obavimo svoj posao. On nije mogao da nam to pruži, a da se prethodno ne
14 konsultuje sa višim vlastima. Takođe, Holandski bataljon je tražio da se izvrši
15 smjena, da oni odu i da možda dođe drugi tim, možda iz neke druge zemlje, neki
16 drugi bataljon. I on je rekao da ni to ne može da potvrdi dok ne dobije uputstva
17 sa višeg nivoa.

18 P: Ovde se dva puta pominje viša komanda pukovnika Drčića. Koliko se Vi
19 sjećate, o kom nivou govorimo? Na kom nivou je bila njegova viša komanda?

20 O: Časni Sude, "viša komanda" u ovom smislu bi mogla da bude, s obzirom
21 da je on pukovnik, na nivou divizije.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Možda čak i na nivou same armije, u štabu, komandi. Negdje tu, jer
2 pukovnik - to je viši čin. Prema tome, mi ovde govorimo o diviziji ili o armiji.
3 To bi bila njegova viša komanda.

4 G. THAYER: [simultani prevod]: Poslednji dokument, gospodine. Da
5 pogledamo sad dokument 526 po spisku 65ter.

6 Ovo je ažurirani izvještaj o situaciji u 15h 18. jula.

7 Paragraf 1 govori o sastanku u 13.30h koji su Vojni posmatrači UN-a
8 održali s komandantom Holandskog bataljona, pukovnikom Drčićem, majorom
9 Nikolićem i gospodinom Miroslavom Deronjićem. Ovde se on navodi kao komesar za
10 civilna pitanja za Srebrenicu od strane bosanskih Srba.

11 P: Vi ste pominjali osobu koja se bavila civilnim pitanjima na srpskoj
12 strani ranije tokom Vašeg iskaza. Da li ovo osvježava Vaše sjećanje u vezi s tim
13 koja je bila ta osoba ili ste Vi govorili o nekome drugom?

14 O: Da, ovo zaista osvježava moje sjećanja. Sada ga se sjećam. To jeste
15 gospodin Miroslav Deronjić. On je bio komesar za civilna pitanja.

16 P: Da li se sjećate bilo čega konkretnog u vezi sa ovim sastankom?

17 O: Časni Sude, ovaj sastanak je trebao da se bavi pitanjima koja sam
18 ranije pomenuo, posebno u vezi sa Holandskim bataljonom. Postojala je potreba da
19 se smjeni Holandski bataljon, da se obavi ta rotacija i o tome je trebalo
20 razgovarati sa vojskom bosanskih Srba, ali pukovnik Dričić je bio vrlo jasan u
21 tom pogledu da je već zakazan sastanak između generala Smitha i generala Ratka
22 Mladića i da će oni razgovarati o tome, među svim ostalim pitanjima, i možda je

23

24

25

26

27

28

29

30

1 sada trenutak da govorim o tome jer general Smith je htio da se sastane sa
2 generalom Mladićem jer na tom nivou su oni raspravljali uglavnom ona velika
3 pitanja i oni... I mi ništa tu više nismo mogli da uradimo - dok ne čujemo ishod
4 tih razgovora.

5 P: Gospodine, kada ste se Vi povukli iz Potočara?

6 O: Časni Sude, mislim da je to bilo 20-tog. Ne sjećam se baš dobro.

7 P: A da li ste se povukli sa ostatkom holandskih snaga ili odvojeno od
8 njih?

9 O: Na opšte iznenađenje, mi smo bili tamo kao vojni posmatrači i bili
10 smo nenaoružani, ali nama je rečeno da smo mi ti koji trebaju da pruže
11 obezbeđenje Holandskom bataljonu, tako da smo se povukli zajedno. I tog dana,
12 sjećam se da smo razgovarali sa majorom Nikolićem, on nam je rekao da je
13 bezbjedno i da će nam oni osigurati bezbjedan prolaz iz enklave. I mi smo se
14 ukrkali tog dana. Rekli su nam da će general Mladić biti negdje tu, da nas
15 isprati, da nam kaže "Sretan put!" Išli smo... Dakle, mi smo bili pratnja
16 Holandskom bataljonu. Mi smo imali jednu patrolu ispred i jednu iza i mi smo
17 ispratili Holandski bataljon iz enklave i zajedno s njima smo se i mi povukli.

18 P: Gospodine, na kraju želim da Vam pokažem nekoliko video-snimaka. To
19 su kratki video-snimci i prvo jednu fotografiju.

20 Molim da pogledamo 448 po spisku 65ter.

21 Vidite ovu sliku pred Vama, gospodine?

22 O: Da, vidim.

23 P: Da li prepoznajete tu osobu?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: To je Petar, naš prevodilac, Srbin.

2 P: U redu. Želim da Vam pokažem neke video snimke. Počinjemo u jedan sat

3 58 minuta, 8 sekundi, 8.3 sekunde, a to je video-snimak V000-4417.

4 [Gleda se video snimka]

5 G. THAYER: [simultani prevod]

6 P: Gospodine, upravo ste vidjeli ovaj kratki odlomak koji se završava u

7 sat, 58 minuta, 24.3 sekunde. Da li ste se prepoznali u tom video-snimku i u

8 jednom trenutku?

9 O: Da, časni Sude. Video sam nekoga ko liči na mene, ali izgleda malo

10 mlađi nego ja sada. Mislim da sam ja to.

11 P: Ovde ćemo se zaustaviti. Recite nam da li vidite tri psa na ovom

12 snimku?

13 O: Da, vidim ih, časni Sude. To su bili ogromni psi.

14 P: Da li se sjećate da su bili prisutni ti psi sa vojnicima, bosanskim

15 Srbima, 12. ili 13. jula?

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo trenutak prije nego što

17 odgovorite.

18 Da, gđo Fauveau.

19 GĐA FAUVEAU: [simultani prevod] Prigovor - ja ulažem na takvo

20 ispitivanje. Mislim da je moj kolega trebao da pita svedoka prije nego što je

21 pokazao ovaj video-snimak: da li se sjeća da je vidio bilo kakve pse u

22 Potočarima, a ne nakon što je pokazao ovaj video-snimak?

23 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mi nemamo nikakvih problema s tim da se

24 to nastavi na ovaj način iako, tehnički, Vi ste u pravu.

25 Da, gospodine Thayer.

26

27

28

29

30

1 G. THAYER: [simultani prevod] Pukovniče, da li se sjećate da li su
2 vojnici srpskih snaga imali sa sobom pse 12-tog i 13-tog jula?

3 O: Časni Sude, psi su bili tamo. Ja sam ih lično vidio. I to su bili
4 ogromni psi. Kao psi koje mi obučavamo u Nairobiju. To je bila ta veličina.

5 G. THAYER: [simultani prevod] U redu. Molim da nastavimo sa snimkom.

6 [Gleda se video snimka]

7 G. THAYER: [simultani prevod] U redu. Sad smo zaustavili na sat 58
8 minuta 33.3 sekunde.

9 P: Da li vidite bilo koga koga prepoznajete ovde? Da li sebe vidite?

10 O: Da, vidim i prepoznajem generala Ratka Mladića koji je desno i njega
11 mogu sasvim dobro da prepoznam.

12 G. THAYER: [simultani prevod] Molim da nastavimo.

13 O: Usput, vojnik koji nosi plavi šljem, to nije vojnik Ujedinjenih
14 nacija, ali ima šljem Ujedinjenih nacija.

15 P: Vi se ne sjećate da je to vojnik Ujedinjenih nacija?

16 O: Ne.

17 P: A Vi imate sunčane naočale?

18 O: Da, imao sam sunčane naočale, ali u jednom trenutku netko je htio da
19 mi ih otme. Ja sam tražio da mi se vrate.

20 G. THAYER: [simultani prevod] Da pogledamo drugi video-snimak.

21 [Gleda se video snimka]

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. THAYER: [simultani prevod] Gospodine, za zapisnik, ovaj je snimak
2 počeo u 2 sata 25 minuta i 39 sekundi, a zaustavili smo na 2 sata 28 minuta 45.4
3 sekunde.

4 P: Na šta Vi ovde mislite? Ovde gdje smo se zaustavili - Vi ste se
5 nekome obraćali? Na šta ste mislili i kome ste se obraćali i zašto?

6 O: Časni Sude, u pitanju... u ovom konkretnom trenutku, u pitanju je
7 bio... su bili ljudi koji su bili natrpani u jednu zgradu. Bilo ih je previše.
8 Muškarci. Nije bilo vode. Nije bilo nikakvih sanitarnih uslova. Nije bilo hrane.
9 I gledano sa udaljenosti, moglo se vidjeti da su oni tamo natrpani. I pokušavao
10 sam da s nekim... da nađem nekoga ko govori barem malo engleski, jer bilo je
11 vrlo malo Srba, u tom trenutku, koji su mogli da govore engleski, a ovaj s kim
12 sam se... s kim sam razgovarao - to je neko ko možda stoji lijevo od mene -
13 govorio je engleski. I želio sam da on prenese tu poruku višim oficirima - da,
14 ukoliko bi bilo moguće, da mi odemo s njim do viših oficira, da im on objasni
15 situaciju koja je mene najviše brinula u tom konkretnom trenutku i zato sam s
16 njim razgovarao. Dakle, glavno pitanje je bilo to što se dešavalo u toj zgradi.

17 P: Da li se sjećate ičega u vezi sa tom osobom koju ste u tom trenutku
18 koristili kao prevodioca?

19 O: Pa, taj konkretni čovjek je imao plavu, plavi pancir Ujedinjenih
20 nacija. Plavi prsluk.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. THAYER: [simultani prevod] Uredu. Da nastavimo s ovim snimkom.

2 [Gleda se video snimka]

3 G. THAYER: [simultani prevod] Gospodine, zaustavili smo se na 2 sata 29
4 minuta 57.5 sekundi.

5 P: Da li se sjećate koje mjesto je prikazano na ovom kadru?

6 O: Da, časni Sude. To je na glavnom putu prema Bratuncu. Dakle, van baze
7 Holandskog bataljona. I kao što se vidi na ovom kadru, ja sam raspravljao s tom
8 osobom kako bi on mogao da prenese, prevede tu poruku višim oficirima tamo. Jer
9 on je barem malo govorio nešto bolji engleski.

10 P: I... Za zapisnik: kada kažete "prevodilac", na koga mislite ovde?

11 O: Pa mislim na ovu osobu koja je u plavom panciru, plavom UN-prsluku;
12 koja je na ovom kadru, desno.

13 P: A ta osoba koja je pored njega, između Vas i te osobe koja je u
14 plavom panciru, da li prepoznajete, da li uopšte prepoznajete tu osobu?

15 O: Pa, to je taj viši oficir u vojsci bosanskih Srba. U ovom trenutku se
16 ne mogu sjetiti njegovog imena, ali on je jedan od viših oficira tamo.

17 G. THAYER: [simultani prevod] Molim vas, pustimo snimak dalje.

18 [Gleda se video snimka]

19 G. THAYER: [simultani prevod] Gospodine, zaustavili smo se na *timecode-u*
20 2 - 30 - 46.6.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Da li Vi prepoznajete što se vidi na ovoj slici?

2 O: Časni Sude, ovo je kuća o kojoj sam govorio. Ona u koju su svi
3 muškarci bili nagurani. To je mjesto kamo su muškarci odvedeni nakon što su
4 razdvojeni od žena. Čak se vidi koliko je to mjesto pretrpano - o čemu sam
5 govorio. Izgleda da uopće nema nimalo prostora između ljudi koji se tu nalaze.
6 Oni su u užasnome stanju, tamo unutra i to je samo jedan dio kuće. Mislim da je
7 prvi kat ili tako nešto. Ispod je bilo isto i bio je priličan nered.

8 G. THAYER: [simultani prevod] Hvala, pukovniče. Ja više nemam pitanja.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam, gospodine pukovniče. Sada
10 ćemo imati pauzu od 25 minuta, a nakon toga ćemo vidjeti kako ćemo dalje.
11 25 minuta.

12 ...Početak pauze u 10.30h

13 ...Sjednica nastavljena u 11.02h

14 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim ustanite. Izvolite sjesti.

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Uobičajeni lapsus. Moramo potvrditi da
16 zasjedamo temeljem Pravila 15*bis* i to od samoga početka današnjega dana zbog
17 toga što sudac Støle nije mogao odgoditi druge obaveze.

18 P: Gospodine pukovniče, u kojem ste činu bili tada, 1995. kada ste
19 bili... kada ste doživljavali sve ovo?

20 O: Časni Sude, 1995. sam bio u činu majora.

21 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Hvala.

22 Gospodine Živanoviću.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Da, časni Sude.

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Jeste li spremni za unakrsno
3 ispitivanje?

4 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Jesam, ali ja bih to radije napravio
5 nakon sudske pauze.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] A zašto? Mislite da ćete biti
7 energičniji, da ćete imati više snage za unakrsno ispitivanje?

8 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Da, naravno. To je jedan od razloga za
9 to. A, koliko sam shvatio kolege jučer, tužitelj mora objelodaniti neke dodatne
10 dokumente i dobiti dozvolu po Pravilu 70, a treba obaviti i pripremu s ovim
11 svjedokom u vezi s tim dokumentima. Ja bih, dakle, započeo s unakrsnim
12 ispitivanjem nakon toga, ali spreman sam sada, ako Vi tako naložite.

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Vidim da imate prilično veliki dosje
14 pred sobom.

15 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Da, točno je.

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro. Dajte da promislimo malo o tome,
17 a u međuvremenu ćemo učiniti ono što smo Vam obećali jučer.

18 Gospodine pukovniče, za sada mislim da ćemo morati prekinuti s Vašim
19 iskazom. Uskoro ću Vam poslati poruku da li ćete morati se vratiti u toku
20 današnjega jutra opet u sudnicu. Kako stvari stoje, Vi ćete se vjerojatno
21 vratiti na nastavak svojega iskaza u prvom mjesecu, što znači da se nadamo da
22 Vas neće ponovno vratiti u Keniju kada dođete u Nizozemsku kada Vas budemo
23 trebali. Ako se ne vidimo danas ponovno, ja Vam, u ime Vijeća, ne želim samo

24

25

26

27

28

29

30

1 sretan povratak kući nego i, naravno, sretan povratak u Hag, nego i sve najbolje
2 u pogledu predstojećih praznika.

3 SVJEDOK: [simultani prevod] Hvala vam najljepše, časni Sude.

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Haynes.

5 G. HAYNES: [simultani prevod] Da, časni Sude.

6 [Svjedok se povlači]

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ima jedan neriješeni zahtjev optužbe za
8 dodavanje jednoga svjedoka. Mislim da ne moram spominjati njegovo ime. I mi smo
9 razgovarali o mogućnosti da se to riješi sada, prije zimske pauze, tako da svi
10 znaju što će se dogoditi. Ja sam jučer pitao gospodina Sarapu isto pitanje zato
11 što je taj svjedok značajniji za Vašega klijenta nego za sve ostale i svakako se
12 morate konzultirati međusobno, a i s drugim timovima Obrane.

13 Recite nam kakav je vaš stav? Možete li Vi sada nama dati vaše gledište
14 o tome?

15 G. HAYNES: [simultani prevod] Da, ja sam pročitao taj zahtjev i
16 razmotrio ga tako da ne vidim nikakvo protivljenje koje bi bilo smisljeno.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Da li se neki drugi tim Obrane
18 protivi tom zahtjevu? Ako ne, prvi korak: udovoljavamo zahtjevu tužitelja. Ne
19 moramo, pretpostavljam, pisati pisanu odluku za to. Pretpostavljam da Vi možete
20 učiniti sve što je potrebno u pogledu zahtjeva za izdavanje viza i to bez pisane
21 odluke. Možete li?

22 G. HAYNES: [simultani prevod] Da, časni Sude, možemo.

23 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ako sam dobro razumio, Vi ćete vidjeti
24 kada ga i kako ga možete uklopiti u raspored, te da ćete o tome obavijestiti
25 Obranu i to posebice Obranu gospodina Pandurevića čim to bude

26

27

28

29

30

1 moguće.

2 G. THAYER: [simultani prevod] Časni Sude, zapisnika radi, taj svjedok će
3 biti "svjedok 192."

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] 192. Ali, mislim da ne tražite zaštitne
5 mjere za njega, je li tako?

6 G. THAYER: [simultani prevod] Zapravo, još ne znamo, časni Sude.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu, hvala.

8 Imamo još jedan... samo malo, molim Vas. Da, sinoć... je tužitelj podnio
9 još jedan zahtjev da se dodaju dva svjedoka na popis po pravilu 65ter. To je
10 jedan zaposlenik ICMP-a koji će svjedočiti o metodologiji identifikacije DNK, te
11 gospođa Ewa Tabeau koja će svjedočiti o postupku ažuriranja popisa nestalih
12 osoba iz Srebrenice.

13 Ima li ijedan tim Obrane prigovora na ovo?

14 Gospodine Ostojiću, izvolite.

15 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Hvala, časni Sude. Mi ulažemo prigovor na
16 zahtjev za svjedočenje svjedoka iz ICMP-a i gospođe Tabeau.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Zašto?

18 Je li to zato što niste ispitivali svjedoka upravo o istim stvarima koje
19 tužitelj sada želi pojasniti.

20 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Ne zbog toga, časni Sude. Prvo, mislim da
21 je Vijeće postavilo određene smjernice za identifikaciju svjedoka i uzevši
22 koliko je uznapredovalo suđenje i da tužitelj ima samo još mjesec dana za
23 završavanje svojih dokaza, bojim se da... iskreno... da nema dovoljno vremena za
24 dovođenje svjedoka.

25

26

27

28

29

30

1 Što se tiče svjedoka iz ICMP-a, mi nismo dobili nikakvih podataka o tome
2 tko je taj i koja je osnova njegova iskaza, a drugo, što se tiče gospođe Ewe
3 Tabeau, ona je zaposlena na Sudu. Ona ja demograf koja je pomagala gospodinu
4 Blumbergu /u engleskom transkriptu: "Brunborg"/ u pisanju izvještaja i mislim da
5 će njezin iskaz biti kumulativan na iskaz gospodina Blumberga /u engleskom
6 transkriptu: "Brunborg"/, kao i na njegov izvještaj.

7 Mi smatramo da, ako Tužiteljstvo, uz dužno poštovanje, je željelo
8 dovesti gospođu Tabeau, da ju je trebalo navesti na popis ranije i to prije više
9 mjeseci kada su... kada je radila na izradi tih podataka.

10 Mi se, također, ne slažemo s tužiteljem da bi bilo nepravično prema
11 Obrani i mislimo, zapravo, da postoje... da je to njihov standard. Dakle, da se
12 moraju zadovoljiti određeni pragovi. Oni ne iznose osnovu zbog kasnoga
13 objelodanjivanja. Mislim, zapravo, da čak ni dovoljna količina informacija nije
14 objelodanjena u vezi s oba svjedoka i zato mislimo da biste trebali odbaciti
15 ovaj zahtjev.

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro.

17 Da li se još netko želi obratiti Vijeću?

18 Gospođu Nikolić, izvolite.

19 GĐA NIKOLIĆ: [simultani prevod] Da, časni Sude, hvala, dobro jutro.

20 Dobro jutro kolegama.

21 Samo bih htela da dodam neke stvari koje mene više brinu u vezi svedoka
22 iz ICMP-a. Naime, ono što nisam se stigla sa kolegama da razgovaram,

23

24

25

26

27

28

29

30

1 da li govorimo o ekspert-svedoku ili svedoku?

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Oprostite, ja nisam ni u jednome
3 trenutku shvatio da tužitelj predlaže dovođenje vještaka. Tako nisam shvatio.
4 Gospodine McCloskey, možda Vi to možete najprije riješiti tako da gospođa
5 Nikolić može završiti ono što je htjela reći.

6 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Mi još uvijek nemamo ime te osobe.
7 Dakle, kolika je razina stručnosti te osobe, nama nije poznata. On ili ona može
8 biti kemičar po struci, ali mi zapravo ne pozivamo vještaka kemijske struke ili
9 biogenetičara, nego, uglavnom, želimo ukazati na procese pri izradi nečega, a ne
10 na znanstvene podatke. Dakle, mislim da ne postoji znanstveni prigovor u vezi s
11 DNK, ali jedan opći proces je nešto što nas zanima i mi ćemo, zapravo,
12 detaljnije odgovoriti gospodinu Ostojiću.

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospođu Nikolić, želite li Vi završiti
14 sa svojom intervencijom?

15 Vama ću dati riječ čim ona završi, gospođu Tapušковиć.

16 GĐA NIKOLIĆ: [simultani prevod] Hvala, časni Sude.

17 Mislim da moje krajnje izlaganje... ne mogu ga završiti dok ne vidim
18 kako će /?se/ Tužilaštvo opredeliti. U slučaju da se radi o svedoku koji će
19 govoriti samo o slaganju podataka - je jedna stvar. A kako se dolazi do analiza,
20 njihova pouzdanost, procentualna, postupak, i tako dalje je nešto sa čime se
21 Odbrana bi morala posebno pozabaviti. Zato bih ja ovo pitanje, evo, ostavila na
22 određeni način otvoreno, da pokušam sa kolegama da ga rešim. Da vidim o čemu će
23 se raditi. Hvala.

24

25

26

27

28

29

30

1 GĐA TAPUŠKOVIĆ: [simultani prevod] Časni Sude, mi smo... Dobar dan svima
2 u sudnici. Mi smo pokušali jutros da održimo jedan sastanak jer je stvarno
3 podnesak Tužilaštva bio juče u kasnim satima. Međutim, prema izlaganju
4 Tužilaštva sada, da se ne zna koje će vrsta osobe doći i koje specijalnosti - da
5 li će to biti hemičar ili neka druga vrsta specijalnosti, savršeno je jasno da
6 Tužilaštvo apsolutno ne može da nam opredeli polje iz koga će taj svedok da,
7 ovaj, govori. Jer ako to ne bude stručnjak odgovarajuće struke, onda postoji
8 mogućnost da će njegovo svedočenje, te osobe, bilo muške ili ženske, iz ICMP-a,
9 biti repetitivno u odnosu na svedočenje svedoka Deana Manninga. Zbog toga mislim
10 da nema uslova, da nam nije dao ni osnovne parametre Tužilaštvo, da bismo se
11 podredili prema njihovom zahtevu da li da usvoji ili ne... i protivimo se uopšte
12 stavljanju takve osobe na listu svedoka. Hvala.

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro. Hvala Vam, gospođo Tapušковиć.
14 Čitajući četvrtu točku zahtjeva... u njemu piše da je Međunarodna... da će
15 zaposlenik Međunarodne komisije za nestale osobe svjedočiti o metodologiji
16 utvrđivanja DNK nestalih osoba te potvrditi točnost i pouzdanost
17 identifikacijskih podataka korištenih za sastavljanje popisa ljudi koji su
18 nestali, kao i u pripremi izvještaja Deana Manninga od 27.11.2007.

19 Da li još netko iz timova Obrane želi govoriti s tim u vezi prije nego
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Što dam riječ gospodinu McCloskeyom?
2 Gospodine McCloskey?
3 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Da, časnici Sude. Ukratko, ja ću
4 nastojati podsjetiti odvjetnike kako je došlo do svega ovoga. Ja nisam planirao
5 pozvati nikoga iz ICMP-a, niti sam planirao ponovno pozivati Helgu Blunborg /u
6 engleskom transkriptu: "Helge Brunborg"/ niti njezinu asistenciju /prevod
7 engleskog transkripta: "njegovog/u asistenta/icu"/ koja je zaposlena ovdje.
8 Naime, kada je Helga Blunborg /u engleskom transkriptu: "Helge Brunborg"/
9 svjedočila u vezi s ovim materijalom i kada je navela /prevod engleskog
10 transkripta: "naveo"/ metodologiju i procedure, a ona je, Helge Brunborg, a on
11 je zapravo, vještak na ovome području, nitko nije uložio prigovor. Dakle, nismo
12 smatrali potrebnim da se time dalje bavimo. Izgledalo je da nitko zapravo ne
13 brine u vezi s pitanjem uzimanja kostiju rođaka nestalih ljudi i povezivanjem
14 krvnih uzoraka, što je prilično osnovna stvar i jednostavno, lako za objasniti.
15 E sad, Dean Manning se oslanjao manje-više na iste podatke kao i Helge Blunborg
16 /u engleskom transkriptu: "Helge Brunborg"/. Kao što se sjećate, gospođica
17 Šoljan nam je rekla... Dobili smo prigovor u vezi s istim materijalom. I ja sam
18 u tom trenutku govorio. I sada evo govorim ponovno na istu temu... Ako dobivamo
19 prigovor, mi smo se oslonili na to što oni nisu imali prigovora ranije. No,
20 budući da sada ulažu prigovor i dovode u pitanje taj materijal, mi onda nudimo
21 dovođenje jedne osobe iz ICMP-a koja bi se suočila s tim prigovorom zato što iz
22 ICMP-a dobivamo sirove podatke i onda oni idu Ewi Tabeau koja ih obrađuje tako
23 da shvatimo na koji način su oni korišteni za izvještaje Deana Manninga i Helge
24 Brunborga. Ako bi Obrana povukla sve prigovore u vezi s DNK i ako žele ostati na
25
26
27
28
29
30

1 tome čim krenemo na tu temu, mi smo spremni također to povući, ali mi smo
2 spremni za sve. Radi se o fascinantnim stvarima; to je vrlo važan program i
3 nažalost, to je područje koje je u razvoju, jer zbog događaja poput onoga što je
4 bilo 11.09.2001. to bi moglo postati ekspertizom; i stvarno ekspertizom, ali za
5 sada to nije to.

6 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine Živanoviću, izvolite.

7 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Ja mogu samo ponoviti da mi stojimo pri
8 prigovoru na sve nalaze gospodina Brunborga, ali nismo uložili prigovor na
9 prihvatljivost njegova izvještaja zato što on je ovdje posvjedočio da je
10 izvještaj napisao i kako ga je napisao, tako da nemamo prigovora na to. Ali,
11 svi nalazi gospodina Brunborga su izloženi našem prigovoru od samoga početka,
12 pa očekujem da gospodin McCloskey postupi sukladno nalogu Vijeća te da podnese
13 svoj zahtjev u vezi s ovom temom.

14 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Ja se svakako slažem sa gospodinom
15 Živanovićem. Nije to ono što ja kažem. Ali, postoji razlika između prigovora
16 na prihvatljivost i prigovora na brojke. Ja, naravno, znam da on se
17 suprotstavlja tim brojkama od samoga početka, ali to nije, zapravo, predmet
18 prihvatljivosti.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, to je srž stvari. Dopustite mi da
20 se posavjetujem s kolegama.

21 [Sudije vijećaju]

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ponajprije, koliko shvaćamo, zbog toga
2 što se radi o hitnoj stvari i činjenice da počinje zimska pauza, ovakve odluke
3 treba donositi hitno. Dakle, to znači da smo riješili se uobičajenih vremenskih
4 rokova za podnošenje odgovora, pa bih vam zahvalio svima na suradnji. Naš stav
5 je sljedeći:

6 Prije svjedočenja Deana Manninga i postavljanja pitanja u vezi s ICMP-om
7 odnosno u vezi s DNK otiscima prstiju, analizom istih koje se rade za
8 ustanovljavanje identiteta nestalih iz Srebrenice... prije toga... Naime, mi
9 smatramo, odnosno, uvjereni smo da Tužiteljstvo s pravom kaže da nije bilo
10 plauzibilnog razloga da bi oni izvodili takve dodatne dokaze što se sada traži.
11 Potreba za izvođenjem takvih dokaza se pojavila odnosno, pokrenuta je stavom
12 koji je zauzela Obrana gospodina Beare, tijekom unakrsnog ispitivanja, a i na
13 osnovi izjave koju smo čuli od Obrane gospodina Popovića, koja je stvari učinila
14 jasnijima nego što smo ih možda razumijevali prije toga. Dakle, prvi zaključak
15 je da osjećamo potrebu za takvim dodatnim iskazom te zato odobravamo ovaj
16 zahtjev.

17 Međutim, postoji jedno "ali": ono što je, s pravom, kazala gospođa
18 Nikolić danas je da zaposlenik ICMP-a koji će doći ovamo svjedočiti nije još
19 identificiran i vjerojatno ni Vi još zasada ne znate da li će ta osoba, bilo da
20 se radi o muškoj ili ženskoj osobi, svjedočiti samo o činjenicama ili će dati
21 iskaz u svojstvu jedne vrste vještaka. Dakle, prilikom odobravanja ovoga vašeg
22 zahtjeva, također vam nalažemo i sljedeće. Dakle, ovako ćete postupiti:

23
24
25
26
27
28
29
30

1 Prvo, morate ustanoviti o kojoj se osobi radi što je moguće prije te
2 donijeti odluku u kojem svojstvu želite dovesti toga svjedoka. Ime te osobe
3 treba objelodaniti svim timovima Obrane na najjasniji mogući način i što je
4 moguće prije. A, uz njega također treba ići i izjava ili izvještaj, ovisno o
5 tome kakva je situacija, a u tu svrhu, mi zapravo pridržavamo pravo,
6 proceduralno pravo koje će imati svi timovi Obrane da eventualno iznesu svoju
7 argumentaciju u vezi s tim budućim svjedokom iz Međunarodne komisije za nestale
8 osobe. U tom, dakle, slučaju, mi očekujemo da Vi iznesete svoju argumentaciju s
9 tim u vezi, kada vam budu poznate pojedinosti o svemu, i to, po mogućnosti,
10 prije nego što nastavimo s radom 10.01. Je li to jasno?

11 Gospodine McCloskey, izvolite.

12 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Ja ne razumijem u potpunosti prigovor.
13 Ja pretpostavljam da se ne radi o prigovoru na znanstveni postupak usporedbe
14 DNK. Jer, ako je tome tako, onda bismo trebali dodati još šest mjeseci našem
15 vremenskom okviru.

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pa, pođite od onoga dijela ispitivanja
17 kojega je vodila Obrana gospodina Beare na unakrsnom ispitivanju. Ja mislim da
18 je... ono što je sporno bilo u tom trenutku, da se radilo o izvještaju ICMP-a
19 ili o nalazu kao takvom koji nije bio uveden kao poseban nalaz, odnosno
20 izvještaj vještaka. Iz onoga što nam je sve dao gospodin Manning, a mislim da,
21 na osnovi pitanja koja su postavljena gospodinu Manningu, morate dobiti jasan
22 odgovor na pitanje što se osporava, a što ne. Ja mislim da bih se mogao s tim u
23 vezi zaustaviti. Ne bih se usudio dalje komentirati.

24

25

26

27

28

29

30

1 Ono što je važno je znati da se izvještaj Deana Manninga poziva na
2 nalaze ICMP-a. I, mislim da moramo znati nešto i o tome.

3 E sada, da se pozabavimo drugim pitanjima.

4 Jučer sam Vas pitao, gospodine McCloskey, jeste li u mogućnosti iznijeti
5 usmeni odgovor na zahtjev Obrane gospodina Gvere u vezi sa dolazećim iskazom
6 gospodina Butlera, a Vi ste rekli da ćete nam moći dati svoj odgovor danas.
7 Dakle, ja mislim da se ne moram obraćati najprije Vama, gospodine Krgoviću ili
8 gospodine Josse kako bih objašnjavao sadržaj vašega zahtjeva zato što je on vrlo
9 jasno iznesen. Mislim da stvarno nije potrebno davati nikakva daljnja
10 objašnjenja. No, naravno, imat ćete... odgovor iznijeti... svoju repliku nakon
11 što gospodin McCloskey završi - ako vam to odgovara.

12 G. JOSSE: [simultani prevod] Da, odgovara nam. Ja se bojim da previše,
13 predugo mučimo Vijeće ovim pitanjem, ali sad ćemo čuti što ima da nam kaže
14 gospodin McCloskey.

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, gospodine McCloskey.

16 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Da, gospodine predsjedavajući. Mislim
17 da je došlo do malog nesporazuma sa Odbranom. Bio sam u mogućnosti da razgovaram
18 sa gospodinom Josseom o tome i mislim da smo se saglasili da, u stvari, to više
19 nije sporno pitanje. Sad ću vam to objasniti. Materijal koji sam dostavio
20 nije... njegova svrha nikad nije bila da to bude dodatni izvještaj. To nikada
21 nije bilo u pitanju.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 109 dokumenata koje je gospodin Butler pregledao... On u stvari nije ni
2 bio u mogućnosti da to pregleda jer nije bio ovdje. Niti smo imali prevode svih
3 tih dokumenata. On je jednostavno mislio da je to uradio ranije; da je uradio
4 neke analize ranije i komentare. U njegovim komentarima se to pominje ako 109
5 dokumenata. Ja nikada nisam imao nameru da ponudim 109 dokumenata na usvajanje
6 /?u/ njegovom iskazu. Možda pola od toga. I mi nastavljamo da smanjujemo taj
7 spisak, da ograničimo broj dokaza. Gospodin Butler je osoba koja je tu da
8 svjedoči. Ako dokument sam po sebi govori dovoljno, onda nije potrebno da
9 uvodimo taj dokument putem gospodina Butlera. Njegova uloga je da poveže
10 dokument sa nekim činjenicama i komplikovanom situacijom kako bi se to
11 razjasnilo. I u tom smislu sam razgovarao sa gospodinom Josseom i recimo, kada
12 je riječ o presretnutim razgovorima koji su njega brinuli, ja nemam nameru da
13 pitam gospodina Butlera o tim presretnutim razgovorima. Oni govore sami o sebi.
14 O tome je govorio jedan od svjedoka koji je u svemu tome učestvovao. Ta tri
15 druga dokumenta o kojima smo govorili... gospodin Josse nije imao problema u
16 vezi s tim. Razgovarao sam i s gospođom Fauveau. Ima nekoliko dokumenata koji se
17 odnose na gospodina Miletića, ali gospodin Butler je izvukao, recimo, ta
18 dokumenta iz... dokumenata o konvojima da pokaže kako se njima pokazuje
19 ograničenje kretanja konvoja. Mislim da tu nemamo problema. Nije namjera da se
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

petak, 14.12.2007.

Predmet br. IT-05-88-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 tim dokumentima bilo šta promjeni ili doda nešto bitno u posljednjem trenutku.
2 Ja sam vrlo svjestan toga kao problema. Ne želim to da uradim; nikad to nisam ni
3 želio da uradim i mislim da, kada budemo imali priliku da o tome razgovaramo,
4 mislim da ćemo... da, u stvari, tu nećemo imati nikakav problem.

5 Ne znam što želite da uradite sa tom zabilješkom o pripremnom razgovoru,
6 ali mislim da to nije nešto čime bismo trebali dalje da se bavimo. Ako treba još
7 nešto da kažem što će biti od koristi, rado ću to učiniti.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam, gospodine McCloskey. Da
9 čujemo šta gospodin Josse ima da kaže.

10 G. JOSSE: [simultani prevod] Pa, nama je bilo drago da to čujemo i ja
11 sam u suštini spreman da povučem svoj podnesak.

12 Želio bih, ipak, da kažem za zapisnik da iz indeksa od 109 dokumenata,
13 tri dokumenta koja je pomenuo gospodin McCloskey, on će o njima postavljati
14 pitanja gospodinu Butleru i to su dokumenti koji su relevantni za našeg klijenta
15 i oni nose brojeve 68, 69 i 89. Mi prihvatamo da će on to uraditi i na to nemamo
16 prigovore, i na tom temelju... dakle, na temelju toga da su to jedina tri
17 dokumenta od tih 109 dokumenata koji se odnose na generala Gveru i da će on sam
18 u vezi s ta tri dokumenta da postavlja pitanja gospodinu Butleru, mi ćemo na
19 temelju toga povući naš podnesak.

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam. I dajte... to ima prednost
21 da sklonimo sebi pred očima, da nam više nije pred očima ona zabilješka o
22 pripremnom razgovoru, jer bismo morali da je pročitamo da bismo donijeli odluku
23 o vašem podnesku.

24 G. JOSSE: [simultani prevod] Pa, ja sam siguran... svi mi u Odbrani smo
25 sretni da se to tako razriješilo. To svakako za vas nije bila laka odluka - da
26 donesete odluku o dodatku tom podnesku i mi smo objasnili u podnesku zašto smo
27 to uradili. Mi... Vi ste svjesni toga, časni Sude, da tim Gvero je smatrao

28
29
30

1 da Vijeće mora da vidi materijal prije nego što donese odluku i zato je bilo
2 potrebno da ga pogledate, a u tom kontekstu nam je drago da možete sada da
3 sklonite taj dokument.

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Hvala Vam. Time su stvari
5 riješene. Jedna stvar koju želim da raščistim kako bismo izbjegli bilo kakve
6 daljnje probleme u vezi s iskazom gospodina Butlera je da se gospodin Butler
7 pojavljuje kao vještak u vrlo konkretnom području njegove ekspertize i sva
8 pitanja koja mu se postavljaju treba da budu ograničena na to područje njegove
9 ekspertize i da ne idu izvan tog područja, da ne zalaze u druga područja zbog
10 kojih on nije pozvan da svjedoči. Želim da to bude vrlo jasno. I želim da se zna
11 da smo vas unaprijed o tome obavijestili i upozorili.

12 Dakle, sada smo raščistili teritoriju. Nema više nikakvih problema koji
13 bi proizašli iz podnesaka timova Odbrane. Dakle, taj se podnesak povlači. Mi
14 ćemo uništiti svoja dokumenta koja nismo imali vremena ni da pogledamo, ali...
15 Naravno, pročitali smo podnesak. Jedino nismo pročitali nikakve zabilješke o
16 pripremnom razgovoru i drugi prateći materijal koji je išao s tim. Da li ćemo
17 sada nastaviti s unakrsnim ispitivanjem, gospodine Živanović?

18 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Nadam se da nećemo, časni Sude.

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospođo poslužiteljice, molim Vas
20 prenesite pukovniku Kingoriju našu odluku da nećemo nastaviti sa unakrsnim
21 ispitivanjem u ostatku dana i poželite mu sve najbolje.

22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, gospodine Thayer.

2 G. THAYER: [simultani prevod] Izvinjavam se što sam Vas prekinuo.
3 Izvinjavam se što kašljem. Izgleda da me stigla moja prehlada. Želim samo da
4 pojasnim jednu stvar koju je moj uvaženi kolega, gospodin Živanović, pomenuo.

5 Kada je riječ o dokumentima po Pravilu 70, mi se nadamo da ćemo dobiti
6 poruku iz sjedišta UN-a u New Yorku u vezi s tim i takođe dodatne zabilješke i
7 bilo kakve dodatne izvještaje. Kada je riječ o tim zabilješkama i sveskama,
8 izvještajima, mi ćemo to sve proslijediti kroz Jedinicu za žrtve i svjedoke.
9 Pošto on svjedoči, mi ne možemo imati s njim nikakve kontakte. Mislim da je moj
10 uvaženi kolega pomenuo dodatnu zabilješku sa pripremnog razgovora. Ja nemam
11 namjeru da obavljam nikakav drugi pripremini razgovor sa gospodinom pukovnikom
12 Kingorijem i sve što dobijemo, mi ćemo to proslijediti kroz Jedinicu za žrtve i
13 svjedoke.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li je to prihvatljivo za Vas,
15 gospodine Živanović?

16 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Svakako.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ja nisam to tako ni shvatio - da će
18 biti dodatni pripremini razgovor između Tužilaštva i gospodina Kingorija - prije
19 njegovog povratka, odnosno nastavka njegovog svjedočenja.

20 Da, gospodine McCloskey.

21 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Samo još jedna stvar: ja sam razgovarao
22 sa svojim kolegama. Žao mi je što nemam više detalja, jasnijih

23

24

25

26

27

28

29

30

1 detalja, ali bilo je nekih podnesaka koji još nisu riješeni i različitih rokova
2 koji će uslijediti u narednih nekoliko sedmica i mislim da se svi slažu za... da
3 se traži moratorijum na podnošenje odgovora na te podneske. Mislim da je
4 gospodin Josse vrlo elokventno to rekao: "ovo nije trenutak da se toliko radi".
5 Ja se u cijelosti s njim slažem i mislim da će se možda i gđa Fauveau složiti s
6 tim.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pa, gospodin Josse je samo upola u
8 pravu, jer samo je tim gospodina Gvere u prošlosti podnosio podneske tokom
9 odmora i tokom pauze. Nisu, naime, oni bili jedini. Iako sada ulazimo u period
10 pauze, mi ćemo ipak biti u kontaktu sa svojim osobljem i međusobno svakog dana i
11 ako bude bilo trebalo, mi možemo da donosimo odluke o podnescima, bez obzira na
12 pauzu i... tačno je da je to period kada treba da se odmorimo i ponovo skupimo
13 snagu, ali ako ima neriješenih pitanja, to se mora riješiti.

14 Međutim, prije nego što završimo sa radom...

15 [Sudije vijećaju]

16 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Vidim da ste ustali, gospodine
17 Josse.

18 G. JOSSE: [simultani prevod] Da. Pošto imamo još par trenutaka. Ne znam
19 da li je sada pravi trenutak da podnesem jedan kratak zahtjev u vezi sa
20 postupkom po Pravilu 98bis. To nije nešto što se mora sada riješiti. Mi znamo,
21 na osnovu naloga Vijeća, da je Vijeće odlučilo da Odbrana nema prava da odgovori
22 na to. Govorim u svoje ime.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Mi smo malo o tome raspravljali, u timovima Odbrane. Ali ja sada govorim
2 samo u ime svog tima. Mi smatramo da nije primjereno tražiti od Vije... mislimo
3 da nije neprimjereno tražiti od Vijeća ograničavanje vremena za odgovor. Naime,
4 mi, mi smo tražili da se razmotri, da nam se dozvoli sat i 15 minuta za naše
5 podneske, a sat vremena, odnosno, 15 minuta za Tužilaštvo. Po našem mišljenju,
6 odgovori su korisni za Vijeće i značajni za stranu koja podnosi odgovor, ali to
7 je više prilika da se iznesu pravni izvori, odnosno pravna pitanja i prijedlog
8 koji ja dajem je da Odbrana dobije 15 minuta od tih sat i po za odgovor. Ako
9 želi da ima to za odgovor.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li Vi govorite u svoje ime ili u ime
11 ostalih timova Odbrane?

12 G. JOSSE: [simultani prevod] Ja govorim u naše ime jer možda neko drugi
13 želi da podnese odgovor u sat i po, a ja ne želim da idem tako daleko.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine McCloskey - šta imate da
15 kažete na to?

16 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Pa, mislim da je to ispravna odluka. Mi
17 znamo da je teret dokazivanja na Tužilaštvu, a ako Odbrana ima namjeru da

18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 odgovori u tom kontekstu, onda i Tužilaštvo mora da ima pravo da dâ odgovor na
2 to jer mislim da se to mora negdje zaustaviti i mislim da ne trebamo dalje ići.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, gospodine Josse.

4 G. JOSSE: [simultani prevod] Moj jedini komentar je da odgovor mora da
5 bude odgovor. Ne može da se ide van bilo čega što bi Tužilaštvo reklo u svom
6 odgovoru. Dakle, ne može da pokriva novi materijal. I zbog toga, osim u
7 izuzetnim okolnostima, ne treba da se odigra i onaj drugi odgovor na odgovor.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mislim da ne trebamo sada o tome dalje
9 da raspravljamo. Možemo o tome da malo razmišljamo, da prekuhamo sve to... I,
10 ako želite da to formulišete više u opštom smislu, kada nastavimo u januaru -
11 imamo još mjesec dana do tada.

12 G. JOSSE: [simultani prevod] Da, svakako. Ja sam to pomenuo samo sad
13 zato što imamo još par trenutaka na raspolaganju.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, gospodine McCloskey.

15 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Mi imamo nekoliko dokaza koji su
16 rezultat stipulacije svih strana. To su dvije, dva svežnja. U jednom su kadrovi
17 sa različitih procesnih video-snimaka. Uglavnom je prikazan VRS i MUP, a drugi
18 svežanj prikazuje Muslimane. I imamo završeni proizvod, završenu zbirku za vas.

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 Odbrana je već dobila svoje i mi imamo stipulaciju za to i treba da dobijemo
2 brojeve za to - brojeve dokaznih predmeta - ne znam da li je to već u
3 elektronskoj sudnici. Dakle, to imamo za vas. I takođe, možemo sad da se bavimo
4 dokaznim predmetima Deana Manninga...

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, to ćemo uraditi, ali ima još nekih
6 pitanja kojima bih želio da se bavimo, koji su na dnevnom redu.

7 Jedna od stvari, ovaj moratorijum koji ste Vi sugerisali... A čini se da
8 je to jeka želja timova Odbrane - da li bi to značilo, pošto smo... mi želimo da
9 postavimo stvari crno-bijelo - da li Vi očekujete ili tražite da mi zamrznemo...
10 sve rokove koji se primjenjuju na moguće podneske i odgovore na podneske u
11 periodu pauze, sudske pauze?

12 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Štagod da tražim, ja to tražim zajedno
13 sa timovima Odbrane.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pa to sam i mislio.

15 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Teško je tražiti napamet jer ja sad ne
16 znam šta je tamo, ali štagod da je potrebno poslati u vidu odgovora, mi ćemo to
17 naravno učiniti. Mislim da nema ništa što ne bi moglo da se zamrzne u ovom
18 periodu, koliko se ja sjećam...

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, ali ima jedno važno pitanje. Odluka
20 koju smo mi nedavno donijeli o presretnutim razgovorima. Ako bilo koja od strana
21 - Vi ili timovi Odbrane - želite da tražite dozvolu za žalbu, da li Vi onda
22 predlažete da rok koji je utvrđen Pravilnikom o postupku i dokazima za
23 podnošenje zahtjeva za dozvolu za žalbu treba da bude suspendovan ili da bude
24 zamrznut sve do 10. januara ili 7. januara, kada treba da nastavimo...

25

26

27

28

29

30

1 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Pa, mi nemamo nameru da podnosimo bilo
2 šta u vezi s tim u tom periodu, ali nemam nikakvih prigovora na to da se zamrznu
3 rokovi za Odbranu. A pošto gospodin Bourgon nije u sudnici - ja sam uvijek
4 zabrinut kad on nije tu - ja bih želio da njega zamrznemo za cijeli Decembar.
5 Ali, u svakom slučaju, u odnosu na taj konkretni zahtjev, ja nemam nikakvih
6 konkretnih problema s tim.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li bilo ko iz timova Odbrane želi
8 nešto dodati jer, što se nas tiče, odluka o presretnutim razgovorima - što se
9 tiče te odluke... Samo trenutak...

10 [Sudije vijećaju]

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pokrenuli smo pitanje presretnutih
12 razgovora i naše odluke iz očevidnih razloga. Jer, prema našem proračunu, a
13 mislim da je on tačan, rok za podnošenje bilo kakvih zahtjeva za dozvolu da se
14 podnese žalba je danas. Ne znam da li je bilo takvih zahtjeva i ne znam da li
15 jedan od timova Odbrane ima namjeru da podnese takav zahtjev, ali ako jeste
16 podnesen zahtjev, nije naša namjera da onda proglasimo moratorijum i da vam damo
17 skoro mjesec dana da odgovorite na takav zahtjev, gospodine McCloskey. Ja
18 ukazujem na to zato što ste Vi preuzeli na sebe da tražite moratorijum i u ime
19 timova Odbrane. A ostalo, mislim da može da se drži u zamrzivaču do januara, dok
20 se ne vratimo. Ali, ovo treba prihvatiti i ovo treba da Vam bude jasno. U redu?

21 [Sudije vijećaju]

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Gospodine McCloskey, dokazi za
23 svjedoka Deana Manninga, molim.

24

25

26

27

28

29

30

1 GĐA ŠOLJAN: [simultani prevod] Dobro jutro, časni Sude.

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro jutro.

3 GĐA ŠOLJAN: [simultani prevod] Upravo smo vam dostavili novi spisak na
4 kojem su dva dodatna dokumenta u odnosu na spisak koji je već poslat u utorak i
5 želela bih da ukažem na te dodatke. Oni su na stranici 2 spiska dokaza. To je
6 dosje o vojnoj ekonomiji Branjevo, 3009 i to je snimak iz vazduha od 17. jula
7 ekonomije Branjevo - A3 i, na stranici 6, pod izvještajima vještaka, to je
8 broj... - pod 65ter je broj 3010 i to se nalazi pod 676 - i to je, u stvari,
9 izvještaj Martina Olsa. To je dodato u saglasnosti sa timom Nikolić.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da li ijedan od timova Odbrane ima
11 prigovora? G. Ostojić?

12 G. OSTOJIC: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsjedavajući. Mi
13 ostajemo pri svom prigovoru na satelitske snimke. Ako želite, mogu Vam pročitati
14 konkretne brojeve, ali mislim da su oni identifikovani.

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mislim da nema potrebe. Vaš prigovor se
16 odnosi na sve satelitske snimke, snimke iz satelita koje je koristilo
17 Tužilaštvo, zar ne?

18 G. OSTOJIC: [simultani prevod] Da, tako je. I tu je uključen i ovaj
19 snimak, 3009, u dosijeu vojne ekonomije Branjevo, ali ne uključuje ovaj za koji
20 je rečeno da je dobijena stipulacija.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Mi takođe ulažemo prigovor na stranici 6, podaci Međunarodne komisije o
2 nestalim licima i to i na dokument 3002 i 3004.

3 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala.

4 Gospođu Šoljan, da li želite da komentarišete prigovore gospodina
5 Ostojića?

6 GĐA ŠOLJAN: [simultani prevod] Kada je riječ o podacima Međunarodnog
7 komiteta za nestala lica, pošto su to podaci na kojima se zasniva izvještaj
8 gospodina Manninga, mi bismo zamolili da oni budu obilježeni u svrhu
9 identifikacije i da čekaju dolazak vještaka Međunarodne komisije za nestala lica
10 koji će onda govoriti o tome.

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu, hvala. Da li imate prigovora na
12 to, gospodine Josse?

13 G. JOSSE: [simultani prevod] Izvinjavam se, časni Sude. Nisam se trebao
14 nasmiyat. To nema nikakve veze sa generalom Gverom. Mislím da Vijeće možda zna
15 zašto sam se nasmiyajao. Drugi koji su zainteresovani za ovo pitanje, možda mogu
16 bolje da se bave time nego ja. Ja se izvinjavam svojoj uvaženoj kolegici.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, gospođu Tapušković.

18 GĐA TAPUŠKOVIĆ: Časni Sude, Odbrana Popovića, prema spisku koji smo
19 upravo dobili pre jedno dvadesetak minuta od Tužilaštva, ali prvenstveno se
20 zasnivamo na prethodnoj listi koja je dobijena pre neki dan. Mi osporavamo da se
21 u dokaze uvedu svi sažetci, svi rezimeí svedoka Deana Manninga. To su dokazi pod
22 65ter brojevima 2993, 649, 648, 2994. Dat ću vam, časni Sude, kratak razlog za
23 to.

24

25

26

27

28

29

30

1 Da bismo mi mogli da vidimo da li je neki dokaz podoban za uvođenje, da
2 je relevantan i da ima dokaznu snagu, dokaz bi prvo morao da prođe test
3 pouzdanosti, a mislim da smo kroz unakrsna ispitivanja, svih timova ovde,
4 svedoka Deana Manninga došli do zaključka da podaci koje je on iznosio u svojim
5 nalazima, pogotovo u nalazu iz novembra meseca, a to je dokaz 2993, nisu prošli
6 taj test pouzdanosti. Što se tiče drugih dokaza, mi se pridružujemo stavu
7 Odbrane Beare i isto, iste razloge navodimo za neprihvatanje dokumenata koji su
8 od strane ICMP-a. To su dokazi 200... 3002 i 3004. I još jedan problem imamo: to
9 je treća dokumenata koji su predloženi na prihvatanje. To su, ja mislim, časni
10 Sude, da i na novome spisku koji je vama dostavljen sad u elektronskoj formi, je
11 isto u pitanju stranica broj 6, kao što je meni... ja gledam *hard*-kopiju koja je
12 meni u rukama i to je od pre neki dan. I u pitanju su svi ekspertske *reports*:
13 676, 636, 675, 678, 679, 562, 563 i 599. Ja se pozivam na odluku koju je Veće
14 donelo samog 10-tog, kada je neposredno pre svedočenja svedoka Deana Manninga -
15 to je stranica 18896 /u engleskom transkriptu: "18096"/, u kojoj ste
16 konstatovali da svedok neće se oslanjati na ekspertske dokaze koji nisu pred
17 Sudskim većem, a u /nerazumljivo/ tog unakrsnog ispitivanja, odnosno, tokom
18 glavnog ispitivanja, svedok se sa po jednu do dve rečenice osvrtao na nalaze
19 drugih eksperata. Tako da se protivimo uvođenju i tih dokumenata. Hvala.

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam, gospođo Tapušković. Gospođo
21 Šoljan.

22 SUTKINJA PROST: [simultani prevod] Gospođo Tapušković, oprostite, ali
23 možda je došlo do greške u prijevodu.

24

25

26

27

28

29

30

1 Na stranici 55, 23. i 24. redak... možda je... kaže se: "Želi zatražiti
2 usvajanje u spis svih sažetaka svjedoka Manninga", a ja pretpostavljam da ste
3 zapravo htjeli reći da se protivite. Naime, takva je bila Vaša argumentacija.
4 Samo sam htjela znati jesam li Vas dobro razumijela.

5 GĐA TAPUŠKOVIĆ: Hvala, časni Sude. Da, tačno, nego nisam mogla da pratim
6 istovremeno i transkript čitajući brojeve. Hvala Vam na intervenciji.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam, sutkinjo Prost i hvala Vama,
8 gospođu Tapušковиć. Mislim da sada je u zapisniku sve jasno zato što se
9 konkretno pozivamo na četiri dokumenta, odnosno četiri izvještaja Deana Manninga
10 za koje je tužitelj tražio uvođenje u spis.

11 Gospodine McCloskey, izvolite.

12 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Gospodine predsjedavajući, mislim da se
13 radilo samo o prigovoru na analizu tkanine, odnosno, materijala te na izvještaj
14 Tonyja Browna o analizi peludi. Te, koliko sam ja shvatio, mislim da smo se
15 usuglasili da Obrana... s Obranom da, zapravo, na to nema prigovora. A jedan od
16 razloga zbog čega smo došli do toga dogovora je, kojega smo postigli... jedan od
17 razloga tome je da smo došli do dogovora s Obranom s tim u pogledu. Dakle,
18 mislim da je možda došlo do greške u timu gospodina Popovića ili možda su, na
19 neki način, oni izostavljeni iz tih razgovora. No, ako postoji prigovor na
20 materijal i na pelud, odnosno, na analizu istih... mi ćemo morati zatražiti
21 pozivanje tih svjedoka. Zato što je ovo potpuno u suprotnosti sa sporazumom koji
22 smo postigli.

23 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam na informaciji.

24

25

26

27

28

29

30

1 Mi ne znamo o čemu ste vi to sve razgovarali.

2 Gospođo Tapušковиć, izvolite.

3 GĐA TAPUŠKOVIĆ: Hvala, časni Sude.

4 Bila je vrlo razvijena komunikacija između strana vezano za svedočenje
5 gospodina Manninga, i pre svedočenja, i tokom, i nakon njegovog svedočenja. Da
6 li je gospodin McCloskey sa pojedinim timovima pregovarao oko neprihvatanja
7 drugih ekspertskih nalaza, to je apsolutno moguće, ali se nama, sa takvom
8 mogućnošću da stipulišemo pitanje ekspertskih nalaza koje sam ja sada poimence
9 nazvala... prozvala - Popovićeva Odbrana nije imala kontakata.

10 Eto, toliko.

11 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Ja bih htio još jedanput ovo pojasniti.
12 Kada... - I to po tko zna koji put: mi ne tražimo od njih da oni stipuliraju u
13 vezi s nalazima izvještaja. Samo da ne ulažu prigovor u njegovu prihvatljivost.
14 Mi... Oni ulažu... oni prigovaraju na prihvatljivost.

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Tko? Tko je iz tima Obrane sudjelovao u
16 tim razgovorima? Pretpostavljam da ni gospodin Živanović ni gospođa Tapušковиć
17 nisu bili odsutni.

18 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Časni Sude, to što ja ne prigovaram na
19 produžetak roka od 30 dana za... na popis po Pravilu 65ter se zasnivalo na
20 njihovome pristanku da ne ulažu prigovor na ovaj znanstveni dokument. Oni to
21 dobro znaju. Ja ne znam o čemu se sada radi, kakav je problem.

22 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mi ćemo razriješiti ovu stvar tako što
23 ćemo zatražiti da podnesete zahtjev da dovedete te svjedoke ili potrebne dokaze.
24 Ako postoji stipulacija, onda postoji.

25

26

27

28

29

30

1 Gospodin Ostojiću.

2 G. OSTOJIĆ: [simultani prevod] Časni Sude, bilo bi možda dobro napraviti
3 kratku pauzu tako da vidimo... da porazgovaramo mi o tome između sebe, pa ćemo
4 možda doći do nekakvoga rješenja. Možda je došlo do nesporazuma, do buke u
5 priopćajnome kanalu. Bilo bi dobro da nam date pauzu od 5 minuta tako da to
6 možda riješimo.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam na pametnom prijedlogu,
8 gospodine Ostojiću.

9 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim ustanite.

10 --- Početak pauze u 12.05h

11 --- Sjednica nastavljena u 12.15h

12 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Izvolite sjesti.

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine McCloskey, izvolite.

14 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Gospodine predsjedavajući, mislim da
15 je... nas je utjecaj gospodina, smirujući utjecaj gospodina Ostojića ponovo
16 vratio na pravi put. Mislim da se sasvim jasno razumije da će tim gospodina
17 Popovića uložiti prigovor na meritumu materijala, ali ne na njegovu
18 prihvatljivost, na supstancu. S tim mislim da je sada sve u redu, tako da možemo
19 zanemariti sve od prije.

20 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro, hvala Vam. Ima li još kakvih
21 primjedbi i... to sam i očekivao jer gospodin Ostojić je, zapravo, taj koji je
22 prilično impozantna figura u usporedbi sa gospodinom Živanovićem. Ako... uz
23 pretpostavku da nije bilo nikakvog lošeg utjecaja.

24 Gospođo Šoljan, izvolite.

25

26

27

28

29

30

1 GĐA ŠOLJAN: [simultani prevod] Da, časni Sude. Ja bih htjela reći još
2 jednu stvar u vezi s izvještajima gospodina Manninga. Ista stvar. Mi sada njih
3 predlažemo na usvajanje u spis. Radi se samo o pitanju prihvatljivosti. Mi imamo
4 stav o njihovoj pouzdanosti. Oni jesu korišteni i usvajani su u spis u
5 prethodnim suđenjima osim ovih zadnjih, ali mi njih, dakle, predajemo sada na
6 usvajanje, a težinu ćete ocijeniti vi.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Da, naravno. Težina svakoga dokumenta
8 je nešto što treba riješiti na kraju. Dopustite mi da se posavjetujem s
9 kolegama.

[Sudije vijećaju]

11 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospođo Nikolić, želite li Vi nešto
12 dodati?

13 GĐA NIKOLIĆ: Ne, hvala, časni Sude. Samo sam mislila da je red na mene
14 za dokumente.

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro, hvala.

[Sudije vijećaju]

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Odluka po popisu tužiteljevih dokaznih
18 predmeta glasi ovako: dokumenti 3002, 3004 - to su podaci ICMP-a - se za sada
19 obilježavaju za identifikaciju. Konačna odluka će se donijeti naknadno.

20 Ostali dokumenti se usvajaju u spis. A sada imamo daljnje popise.

21 Jedan je popis Obrane gospodina Drage Nikolića.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Gospođo Nikolić, izvolite.

2 GĐA NIKOLIĆ: Časni Sude, ja sam predala u h... To su dokumenti koji su
3 bili korišćeni u toku unakrsnog ispitivanja svedoka Manninga, sa materijalom
4 koji je pripadao dokumentima koji su prikazivani u sudnici u sistemu e-court.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Dobro, hvala.

6 Koji je stav tužitelja?

7 GĐA ŠOLJAN: [simultani prevod] Časni Sude, mi nemamo prigovora.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] A drugi timovi Obrane - želite li...
9 žele li oni dati prigovor?

10 Gospođo Tapušковиć, izvolite.

11 GĐA TAPUŠKOVIĆ: Časni Sude, ne, ja sam mislila da je red na mene. Nemam
12 nikakav prigovor na dokumenta, ovaj, Odbrane Nikolića. Samo sam mislila da je
13 sada red na mene da... ovaj... kažem o predloženom dokumentu Odbrane Popovića.

14 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] U redu. Hvala. Hvala. Dajte da se ovo
15 ne pretvori u epidemiju. Samo malo, obratit ću Vam se gospođo Tapušковиć za
16 trenutak.

17 Budući da nema prigovora, četiri dokumenta Obrane Nikolića se usvajaju.
18 Ja ću zamoliti tajnika da se posavjetuje s Obranom Drage Nikolića... u vezi sa
19 stavkama 1 i 2 da se vidi da li bi to trebali biti dokumenti pod pečatom ili ne,
20 ali to je nešto o čemu ćete vi razgovarati. Ja, naime, ne znam, odnosno ne mogu
21 sada donijeti odluku s tim u vezi.

22 I, gospođo Tapušковиć, Vi imate samo jedan dokument koji želite predati
23 na usvajanje u spise, je li tako?

24

25

26

27

28

29

30

1 GĐA TAPUŠKOVIĆ: Časni Sude, to je dokument koji nosi oznaku 1D499. To je
2 dokument koji je tokom unakrsnog ispitivanja gospodina Manninga bio predodčen
3 njemu od strane Odbrane Popovića i o kome se i svedok i izjašnjavao. I to je
4 jedini dokument.

5 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala Vam, gospodo.

6 Imate li prigovora?

7 GĐA ŠOLJAN: [simultani prevod] Ne, časni Sude.

8 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Ostali timovi Obrane?

9 Hvala Vam, gospodo Šoljan.

10 Dakle, i taj dokument je usvojen u dokazni materijal.

11 Ja znam da biste što prije željeli otići iz sudnice, ali ima još jedna
12 završna stvar koju moramo riješiti.

13 Naime, vi se vjerojatno sjećate da smo nedavno, a i da je i ranije
14 Tužiteljstvo postavljalo pitanje podnošenja takozvanih... takozvanog
15 "Učiteljskog izdanja" dnevnika dežurnih oficira za mjesec juni 1995. Ta verzija
16 dnevnika ima crvene oznake na sebi. Mi smo zabilježili stavove tužitelja s tim u
17 vezi kao i datume na koje se to odnosi. O tome smo raspravljali. Kao i o
18 autorima unesenih podataka. O tome smo, dakle, prilično naširoko razgovarali.
19 Obrane Nikolića, Miletića i Beare su uložile prigovore na usvajanje obilježenih
20 dnevnika. Mi smatramo da te bilješke predstavljaju argumentaciju koju treba
21 iznijeti na kraju suđenja, a ne u ovoj sudskoj fazi. Osim toga, Obrana
22 Pandurevića je dodala da se tu nalaze i pogrešni prijevodi, kako pismeni, tako i

23

24

25

26

27

28

29

30

1 usmeni, odnosno tumačenja.

2 06.12., 6. decembra, dakle, smo mi dalje uputili vama zahtjev da pokušate
3 razgovarati međusobno s tim u vezi, te smo vas obavijestili da ćemo, ukoliko se
4 ne postigne sporazum među stranama u postupku, mi svoj stav iznijeti u vezi s
5 tim pitanjem.

6 Prije nego što nastavim govoriti o ovome, pretpostavljam da nikakvog
7 konkretnog sporazuma nije ni došlo /sic/ između tužitelja i više timova Obrane.
8 Gospodine McCloskey.

9 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Pa, ja ne bih rekao da postoji potpuni
10 nesporazum. Mi još uvijek razgovaramo. Gdje sada stojimo - mislim da je to nešto
11 u vezi s čime Obrana može dati određene brojke i datume. Oni nisu uložili
12 prigovor na to i mi Vam možda možemo reći u vezi s kojim datumima se slažemo i
13 možda u vezi s nekim drugim stvarima, ali dotle još, zapravo, nismo ni stigli.
14 Dakle, kako je ostalo... budući da oni nisu prigovorili na to da mi se s time
15 koristimo, Vi ste rekli da je to... na kraju dolazi kao nešto što bi trebalo
16 biti završna argumentacija.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala.

18 [Sudije vijećaju]

19 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine McCloskey i cijenjeni članovi
20 timova Obrane, naš stav je takav da mislimo da smo za ovu stvar dali dosta
21 vremena i mislim da neće ni doći do cjelovitoga dogovora koji bi bio definitivne
22 naravi i nedvojben - što znači da ćemo vam vrlo jasno kazati kakav je naš stav s
23 tim u vezi, te očekujemo da ćete to uzeti u obzir i postupiti u skladu s našim
24 smjernicama.

25

26

27

28

29

30

1 Mi smatramo da su oznake - a tužitelj je, konkretno 23. novembra 2007.,
2 o tome govorio - dakle, te oznake mogu uistinu služiti kao korisna pomoć
3 prilikom prosljeđivanja tužiteljevih prigovora na dnevnik. Mi smo mišljenja da
4 se argumentacija s tim u vezi može iznijeti u ovoj fazi suđenja, ali mislimo da
5 bi je zapravo, bilo dobro iznijeti sada, uzevši u obzir da se približavamo kraju
6 izvođenja dokaza Optužbe. Mislimo da nema nikakve potrebe za odlaganjem budući
7 da imamo na raspolaganju te dokumente. Međutim, htio bih jasno kazati da su...
8 da te oznake Tužiteljstva se neće smatrati dokaznim predmetima. Dakle, mi vas
9 želimo umiriti u pogledu toga - nego ćemo ih jednostavno smatrati kao nečeg što
10 se dokazalo kao pomoćno sredstvo prilikom prezentiranja izvođenja prigovora
11 Optužbe i prema tome ćemo se na taj način i ponašati.

12 Također bismo htjeli jasno kazati da se ove oznake tužitelja mogu
13 zasnivati na dokazima iz druge ruke, a takvi dokazi su svakako neprihvatljivi
14 pred Međunarodnim sudom, u skladu sa jedinstvenom i stalnom praksom.

15 Kao što znate, svaka izjava iz druge ruke, kako se i sjećate, mora biti
16 u spisu pred Raspravnim vijećem ako smatrate da treba činiti osnovu dijela ili
17 osnovu za sve oznake. Naravno, sve one bilješke koje se zasnivaju na dokazima
18 koji nisu usvojeni pred Sudom, naravno, će biti potpuno zanemarene. Mislim da je
19 sada stvar jasnija i da shvaćate kakav će biti stav naš u vezi s dokumentom
20 kojega tužitelj želi dati na raspolaganje.

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Hvala, gospodine predsjedavajući...

2 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Samo malo...

3 [Sudije vijećaju]

4 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospodine McCloskey. Izvolite.

5 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] Samo bih Vam htio reći da je to dokazni
6 predmet 377A po Pravilu 65ter i mi ćemo vam dati primjerke ako budete tražili.

7 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala.

8 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] I u sistemu je elektronske sudnice.

9 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala.

10 Dakle, time smo sada riješili još jedno pitanje koje je bilo i dalje
11 otvoreno.

12 [Sudije vijećaju]

13 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Pokušaću da ovo pojasnim.

14 [Sudije vijećaju]

15 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Gospođa sekretar je pokrenula važno
16 pitanje koje je bitnije za Sekretarijat nego za sve vas jer mislim da smo... - i
17 za sve nas jer smo mi bili prilično jasni. Postavljeno nam je pitanje kako ćemo
18 tretirati ovaj dokument - da li ćemo ga tretirati kao dokaz ili samo kao
19 podnesak. Mislim da je naš stav vrlo jasan.

20 Mi smo već odlučili da to neće biti dokaz - to je početna... početno
21 polazište. Sad da li će dati broj dokaznog predmeta ili ne - za nas to nije
22 bitno. Što je praktičnije za Sekretarijat... Ako je za njih praktičnije da daju
23 broj dokaznog predmeta, onda neka to bude tako.

24

25

26

27

28

29

30

1 Ali, u praktične svrhe, stav je vrlo jasan. I mislim da to odgovara i
2 načinu na koji ste prezentirali i ponudili ovaj dokument i takođe, načinu na
3 koji je tretiran dokument od strane različitih timova Odbrane, čak i onih koji
4 su se usprotivili stavljanju tog dokumenta na raspolaganje.

5 Da, gospodine McCloskey.

6 G. McCLOSKEY: [simultani prevod] To je apsolutno tačno. Imaćete kopije i
7 originala ove bilježnice, u stvari, dvije bilježnice, i to na originalu, B/H/S-u
8 i u prevodu na engleski - mi ćemo se potruditi da se to uvede u spis, a ovo je,
9 naravno, samo naš podnesak.

10 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Mislim da treba da uđe u zapisnik, spis
11 postupka jer ćemo mi to konstatovati kao pomoćno sredstvo, a i drugi koji budu
12 poslije nas ovo razmatrali, možda će morati to da pogledaju u istu svrhu. I to
13 opravdava stavljanje na raspolaganje tog dokumenta u ovom trenutku.

14 Da, gospodine Živanović.

15 G. ŽIVANOVIĆ: [simultani prevod] Samo bih želio da pojasnim šta timovi
16 Odbrane osporavaju u ovim bilježnicama, međusobno.

17 SUDIJA AGIUS: [simultani prevod] Hvala što ste na to ukazali. I to će
18 ući u zapisnik, gospodine Živanović.

19 Sada... mi još nismo završili naš dugački put. Još mnogo toga će doći,
20 ali sad barem imamo u vidu kraj izvođenja dokaza Tužilaštva do 1. februara. A u
21 pripremi za to i za naporan rad koji je pred nama, želio bih da iskoristim ovu

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 prilikom da izrazim stav Pretresnog vijeća koji cijeni sav naporan rad koji ste
2 uložili u ovaj predmet - i Tužilaštvo i Odbrana - ali ne samo Tužilaštvo i
3 Odbrana već i naš tim, tim Sekretarijata, prevodioci koji imaju tako težak posao
4 i često mi baš i ne saradujemo s njima. Trudimo se, ali im ne olakšavamo. Zatim
5 također tehničari i svi koji rade u pozadini ove sudnice, koje nikad ne vidimo u
6 sudnici - stenografi...

7 Sada idemo na sudsku pauzu i to - zasluženu pauzu - ako mogu tako da
8 kažem. I dobro će nam doći svima da prikupimo snage kako bismo mogli da se
9 suočimo sa mjesecima koji slijede sa više energije, ali takođe, naša sudska
10 pauza se podudara sa periodom praznika, vjerskih praznika. Znam da ima ljudi
11 različitih vjera i ovo je period praznika za sve. Za vas koji slavite Božić, i
12 katolički, i pravoslavni... Sutkinja Prost, sudija Kwon i naravno, sudija Støle
13 koji nije s nama danas i ja - želimo vam sve najbolje. Nadamo se da ćete biti u
14 mogućnosti da uživate u Božiću sa vašim porodicama.

15 A kada je riječ o Novoj godini, naravno, imamo razloga da to svi
16 proslavimo. Nastavićemo sa radom nakon Nove godine i ponovo svima vama, vašim
17 porodicama i vašim prijateljima - najbolje želje za uspješnu i prosperitetnu
18 novu godinu. I u toj godini mi ćemo vidjeti da će timovi Odbrane početi sa
19 izvođenjem svojih dokaza. Nadamo se - i završiti sa izvođenjem svojih dokaza. U
20 svakom slučaju, ostavljam vas sa našim najboljim željama.

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

